NĂM THỨ MƯỜI BỐN — Ngày 2907 — MỖI SỐ: 0$04 — MAI THỨ TƯ 24 NOVEMBRE 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

GIÁ MUA BÁO

	1 năm	6 tháng	3 tháng	1 tháng
Bắc-kỳ, Trung-kỳ, Ai-lao	8$00	4$60	2$60	1$00
Nam-kỳ, Pháp-quốc và các Thuộc-địa Pháp	9.00	4.50	2.25	
Ngoại-quốc	14.00	7.00	3.50	
Các làng và các công-sở	10.00	5.00	2.50	

Mua báo kể từ ngày 1er hoặc ngày 16 mỗi tháng.
Các ngoại mua báo xin gửi trả theo tiền trước.

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHAM-HUY-LUC
Administrateur gérant : NGUYỄN-Y-LUẬN

Adresse télégraphique : TRUNGBACTANVAN HANOI
Téléphone n° 150

DEPOT LEGAL INDOCHINE

PUBLICITÉ
Tarifs spéciaux suivant catégories d'entreprises ou de produits.
Prix moyens, dernière page :
Une seule insertion . . . . . 0$50 le c/m
Contrat annuel
Par centimètre et par insertion. 0$15 le c/m
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
Petites annonces classées . . . 0$20 la ligne

Về việc cứu-tế nạn dân bị lụt

Chẳng may cho dân Bắc-kỳ ta, cái công cuộc trị thủy mãi chưa thành, nước cứ to, đê cứ vỡ, mà cái thảm-họa nhân-súc phiêu-lưu, cửa nhà tan tác, đồng điền khánh kiệt, của cải mất không, làm cho cha bỏ con, vợ bỏ chồng, già gào cháo, trẻ kêu *cơm*, không *ai còn có chút lương* tâm lại không phải giỏ giọt lệ thương tâm về nỗi kẻ cùng loài nheo nhóc trong vòng bể khổ. Một chính-phủ có cái trách-nhiệm chăn dân không có lẽ cứ để cho dân lầm than điêu-đứng như thế mà không tìm phương điều-tế. Một quốc-dân có cái nghĩa-vụ cùng nhau chia vinh sẻ nhục không có lẽ cứ ngồi nhìn anh em đồng chủng lênh-đênh chìm nổi như thế mà không động dụng ai lân. Bởi vậy từ khi xảy ra cái tai nạn vỡ đê, từ khoảng tháng bảy vừa rồi tới nay, về phần chính-phủ thì lập tức trích lấy ba mươi vạn đồng trong khoản bất thường của công quĩ làm cái phí chẩn tuất cho nạn dân, về phần quốc-dân thì khắp trong xứ cả người Tây người Nam liền tổ-chức thành một hội-đồng cứu tế, một quyên suốt hết các nhân-đẳng trong nước, kẻ của người công, kẻ nhiều người ít cũng đã được một số tiền rất lớn trên hai mươi vạn đồng; lấy cái số tiền đó mà khéo phân phát cho nạn dân trong có ba tỉnh Thái-bình, Hưng-yên, Hải-dương, tưởng chẳng no lòng cũng mát ruột, dù cái tai nạn gớm ghê long trời lở đất không phải sức người nhỏ mọn đã có thể lấp bằng kể cũng được ngay, nhưng cũng có thể quạt gió giải phiền nhuẫn mưa chi khát, khiến những kẻ cô-cùng khốn-cực có cơm ăn việc làm tử-tế, cả khỏ trong chậu không phải không cầm bơi sống sót được bằng vốc nước Tây-giang; người tâm tuyết ai cũng mừng thầm cho dân lụt may chắc được thoát nạn qua cầu, mà nạn-dân ba tỉnh kia ai cũng ngóng cổ kiễng chân, trông đợi cái phúc dư ba-cập khắp.

Vậy mà xét ra cho kỹ, thì lòng trông cậy ấy chưa chắc đã khỏi hóa ra lòng thất vọng, mà niều đáng mừng ấy không khéo lại thành ra chuyện đáng thương. Trong mấy tháng trời nay nào phát gạo, nào phát muối, nào phát áo, nào phát mền, hội-đồng cứu-tế trung-ương thật đã săn-sóc hết lòng, lại có lập ra hội-đồng từng hạt từng khu để chuyên việc lo bề chẩn cấp, mà tệ-đoan trong đó không hẳn là đã giữ hết, kẻ dạ thú lòng lang, ăn cướp cơm chim không hẳn là đã tuyệt tích, người ra tay tế-độ, trông coi công việc không hẳn là đã tận tâm. Cứ nghe những điều nhân-dân truyền thuyết, thì trước khi chẩn cấp, một sự khai báo sổ người được đi lĩnh chẩn cũng đã sinh ra lắm điều phiền nhiễu, tiền cơm hàng chầu chực cho lý dịch, tiền giấy má lối thôi với nha lệ, mỗi làng cũng đã mất đến mấy bao gạo, mấy bi muối rồi; tới khi chẩn-cấp, kẻ đáng được vào lĩnh chẩn lại chưa chắc được vào, phải nhường bước cho kẻ to thế mạnh thần, hoặc có mặt nước riêng thầm với các ông chức việc, thường có khi nhịn đói chịu khát, lóp-ngóp đi mươi mười-lăm ki-lô-mét, vạ-vật dầu đường xó quán hai ba buổi, mà chung-qui lại ôm bụng về không; khi chẩn-cấp rồi, kẻ được năm ba bát gạo một vài dúm muối, không rõ là phải phần buệ với những ai, mà ít khi cái cơ-trạch của đồng bào thấu được trọn vẹn đem về cùng với cha mẹ vợ con cùng nếm chút ngọt bùi, bảo nhau cùng ghi xương tạc dạ, rồi lại thấy ngoài bát gạo dúm muối của mình thừa buệ đó, còn sót ở chỗ nầy một bao, chỗ khác một túi, thầy hương kia tị phần ít, thầy lý nọ ganh phần hơn, mà làm cái ngòi lửa kiện thưa khiếu nại ở các nha môn, lan rộng mãi ra phe trên cánh dưới, tháng lụn ngày qua, phí tổn có khi quá số tiền gạo muối một kỳ chẩn-cấp; cực nữa là đi lĩnh được hột gạo hột muối chẩn-cấp về, cả nhà cha mẹ vợ con chực cả vào mà kiếm miếng rỏ hỏ, dè dàu gạo chị nỡ từng bữa cùng mực, muối lại chỉ những sỏi cùng tro, đành khoanh tay nhìn gạo muối mà ngỡi chịu đói khổ, có oán trách đến kẻ thầu bán gạo muối bất lương thì há miệng lại mắc quai, lại sợ hội-đồng hàng tỉnh cả họng lớn tiếng lên rằng mỗi khi chủ thầu đem nộp gạo muối đã có hội-đồng xem xét kỹ càng cẩn thận rồi, có đâu có gạo hôi gạo mục, muối sỏi muối tro như vậy. Ấy những điều nhân-dân truyền thuyết đó không biết là có thực hay không? Nếu quả mà có thực, thì cái ơn chẩn-cấp, dân vẫn chẳng được nhờ cậy tí gì, chẳng những chẳng được nhờ cậy tí gì mà còn bị phần nhiều tốn hao nhiều đường lắm ngả nữa. Chính-phủ trừ ra cái phương-pháp vị dân trừ hại, mà hại dân không trừ được gì cả, thì cái phương-pháp lương hảo ấy chẳng là hoài mất cả dư? Hội-đồng cứu-tế đem tâm nhiệt-thành cứu tai tuất nạn mà kết quả đến tai không cứu được, nạn không tuất được, thì cái lòng thành sốt-sắng ấy chẳng là cô-phụ lắm du? Khắp trong xứ người Tây người Nam dũng-được lạc quyên để hòng cho kẻ đồng loại mình thoát cơn nguy ách mà rút lại chỉ làm giàu cho mấy kẻ thừa cơ trục lợi, làm quà cho mấy anh xé rẩm mút tay, thì cái đồng tiền quyên trợ ấy khác nào ném bể mất tăm, bao nhiêu bằng-sắn bằng-lăm nghĩ lại càng đáng buồn đáng tiếc lắm nữa.

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 21 novembre 1926

Nước Pháp

Tại thứ dân nghị viện

Trong khi thứ-dân nghị-viện bàn về sổ chi-thu của bộ bưu-vụ, M. Herriot có đọc một bài diễn-văn quan-trọng. Ngài khen ngợi các viên-chức trong giới-quân, và ngài có tuyên ngôn rằng mọi việc ngài định sửa đổi, đều có xem xét cẩn thận, và việc giảm số viên chức sẽ làm định một cách công bình.

Tại nguyên-lão nghị-viện

M. Paul Doumer được ban tài-chính ở nguyên-lão nghị-viện đồng thanh cử làm chánh bản.

M. Lebrun được cử vào việc soạn tờ trình về các sổ chi thu các thuộc-địa.

Thời tiết

Khắp địa-hạt nước Pháp đều có bão dữ; ở các miền bờ bể có xảy ra nhiều sự rủi ro.

Có tin rằng nước sông Rhône lên to, đồng ấng bị lụt cả.

Một cuộc bay

Thầy-quản hàng-không đại-úy Bernard cùng viên quản Bongoult bay từ Marseille đến Madagascar bằng một cái thủy phi-cơ đã tới Mozambique. Từ khi khởi hành đến giờ đã bay cả thảy mười bốn nghìn ki-lô-mét, không xảy ra sự bất ngờ gì cả, chỉ có gặp trời mưa gió thì phải đỗ xuống một cách nguy-hiểm mà thôi.

Chiến thuyền vận-động

Phó nguyên-soái Chanvin thống đốc đạo chiến-thuyền ở bể Manche và ở bể Nord đã được lệnh đến ngày 5 janvier này đem ra Địa-trung-hải ba chiếc thiết-giáp-hạm *Voltaire, Diderot* và *Condorcet* cùng một đội ngư phòng ngư lôi hạm.

Nước Bỉ

Một đảng buôn của lậu

Mới bắt được mấy người hát thuốc phiện, trong số ấy có một người đầu một đảng buôn thuốc phiện bí mật ở Londres và bị nghi là có tổ-chức nghĩa cộng sản. Nghe đâu đảng ấy vẫn giữ khí giới liên với Trung-hoa và âm-mưu phá hòa giao với Trung-Bỉ.

Esthonie

Cách hành-động của người Nga

Mới bị được một hội đồ thám cho nước Nga. Đã bắt mười người.

Tây-ban-nha

Một việc âm mưu chính trị

Quan chánh thanh-tra đương xét một việc âm-mưu chính-trị định đến ngày 24 sang ngày 25 juin thì khởi-động đảo chính-phủ.

Việc giao-tế với nước Pháp

Hội-đồng các quan Thượng-thư Tây-ban-nha ghi nhận rằng: việc điều-đình để lập một bản giao-ước trong tài cho nước Pháp và nước Tây-ban-nha, được mọi sự như ý. Nay chỉ còn phải giải quyết những điều tiểu tiết mà thôi.

Nước Anh

Việc giao-tế với các thuộc-quốc

Bản tờ trình về việc giao-tế của nước Anh với các thuộc quốc đã công bố. Trong bản tờ trình ấy có ghi nhận rằng các thuộc quốc là những nước tự trị, tự do kết liên với đế quốc nước Anh. Chánh-phủ thuộc quốc được tự chủ về cái nỗ phận của mình. Song về các vấn-đề quan-hệ về việc ngoại-giao, về việc quốc phòng phải ấn định theo các khoản riêng, trừ ra nước Ấn-độ thì cứ địa-vị trong đế quốc thế nào, đã có giải thích phân minh. Ban hội-đồng xét bản tờ trình ấy, có khuyên nên sửa đổi đôi chút.

Theo như một tin khác thì trong bản tờ trình ấy lại nói tới giờ các thuộc quốc được trực tiếp giao thiệp với tòa ngoại-các nước Anh, các thuộc quốc có quyền lập giao-ước thương mại với liệt-cường, nhưng cũng phải chịu phần trách-nhiệm với nước anh về các giao-ước Locarno, song nước Anh cam đoan từ giờ trước khi ký các giao ước như thế, sẽ phải hỏi ý-kiến các thuộc quốc.

Việc thợ mỏ

Các đại-biểu thợ mỏ ưng thuận lập các giao ước từng miền để giải quyết việc phân tranh của thợ mỏ với chủ mỏ.

Nước Ý

Việc quốc phòng

Nguyên-lão nghị-viện đã ưng chuẩn các phương sách quốc phòng. Thi-hành các phương sách ấy, thì tinh-thế người ngoại quốc ở nước Ý vẫn như cũ không thay đổi chi cả.

Nhật-bản

Dư luận Nhật nói nơi cần cứ chiến thuyền ở Singapore

Các báo Nhật có đăng mấy bài bình phẩm về nơi căn-cứ chiến thuyền Singapore. Báo *Hochi* nói việc đó có hại cho cuộc hòa bình. Báo *Chugai* nói dựng nên nơi căn cứ chiến thuyền ấy, lại làm cho các nước gần nhau chẳng tạo khí giới, thực không lợi gì cho nước Anh, và Úc-đại-lị-á.

Việc di dân

Bị ngoại giao sẽ xin chánh phủ cấp thêm tiền để tán trợ cho các công cuộc di-dân, số tiền giúp cho hạn di-dân sẽ đặt nơi ở sau làm ở ngoại quốc.

Mãn-châu

Người Nhật cấm người Trung-hoa đặt đường hỏa xa mới

Theo như một bản án văn của Nhật-bản, thì các quan Nhật-bản ở Phụng-thiên có tỏ ý phản kháng việc người Trung-hoa đặt đường hỏa xa từ Hải-our đến Gairire. Các quan Nhật yêu-cầu người Trung-hoa phải thôi công-việc, viện lẽ rằng đặt đường hỏa xa ấy có hại cho đường hỏa xa Nam Mãn-châu. Các quan Nhật bản lại nói theo như các bản giao-ước của hai nước, và xét các quyền lợi của người Nhật về việc đặt các đường hỏa xa từ Mãn-châu đến Mông-cổ, thì rõ người Nhật không ưng-thuận thì người Trung-hoa không được đặt đường hỏa xa mới ở miền ấy.

Ấn-độ

Việc kỹ nghệ

Các hội buôn Nhật có sức mua các nhà máy sợi ở Bombay, hiện đã mua được nhà máy Deamond. Lần này là lần đầu có một công ty lớn sợi Nhật đến làm ở Ấn-độ.

Việc tiền lệ

Chánh-phủ đế quốc nước Anh có khuyên chánh phủ Ấn-độ nên sửa đổi lại thi trường hối đoái ở Ấn-độ. Chánh phủ đế quốc muốn dùng tiền bản vị bằng vàng, việc đặt một nhà ngân hàng trung-ương.

Úc-đại-lị-á

Tòa nội-các

Ông Longchlin, về đảng lao động, từ chức, làm cho tòa nội các ở đất Nouvelles Galles du Sud bị khủng hoảng. Có lẽ ngày 22 này tòa nội các Lang từ chức.

A. R. I. P

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ quí báo làm ơn giải đáp giúp cho tôi về sau này, tôi lấy làm cảm tạ vô cùng:

Nguyên tôi có người láng diềng, rất hiền lành ngu ngốc, lý lại năm kia, ông ta có đứa con dâu 14 tuổi, tự nhiên đi mất, ông ta đi tìm không thấy, cũng không trình báo gì cả; đến năm ngoái có người làng báo cho ông ta biết rằng có trông thấy đứa ấy ở một nhà thổ-phiệt ở phố H. G. Ông ta có sang tận nơi đó xét, song đứa con dâu khôn ngoan ấy, thấy bố chồng sang thì lánh mặt, thế mà ông ta cũng đành chịu trở về, chứ không biết đi trình quan bắt lấy; nghe đâu người nuôi đứa con dâu ấy thấy thế, đưa đi tỉnh khác mất, và lại bỏ mẹ đẻ ấy thời chết cả; đến năm nay họ hàng đứa ấy đi kiện rằng vợ chồng ông ta ngược ác, đánh chết đứa con dâu ấy, trốm hà đi đâu mất; không hiểu là ngu dân có mắt mặt phải cũng hèn trái; bây giờ quan cho phép 2 tuần lễ đi tìm cho được. Vậy xin quí-báo làm ơn chỉ bảo cho biết:

Nếu bây giờ ông ta không tìm thấy đứa con dâu ấy thời có phải tội không?

Có thể việc chứng người làng đã trông thấy đứa bé khi năm ngoái không? và các làng đồng nhận cho rằng không phải là đánh chết và trốm hà đi mất?

Làm thế nào, cho sau này, những người họ đứa con dâu ấy, không thể sinh sự kiện cáo được nữa?

LỜI ĐÁP. — Nếu người bố chồng không đánh chết con dâu thì việc gì đến bố chồng, chẳng qua ông quan ấy dọa xăng đó thôi, chiếu luật nào mà hạn cho người ta hai tuần lễ phải tìm thấy?

Người bố chồng nếu có chứng cớ rằng chính người chửa đứa con dâu mình đỡ nó đi mất thì có thể kiện theo như hình luật Bắc-kỳ điều 208 như sau này:

«Người nào lấy lời hẹn hoặc lời khuyến-bảo, hoặc lời dọa, hoặc cách trá thuật khác, hoặc sự hạo hành, mà tư mình đỡ bắt hay là bảo người đỡ bắt đàn bà, con gái hoặc trẻ con vị thành đinh của người ta đem đi chỗ khác thì không cứ trong hành vị tội hoặc đã thực hành đều phải phạt giam từ 1 năm đến 5 năm». Ph. h-L.

Sự trách-cứ các xã trong việc bắt rượu lậu

Mới đây phòng coi việc hình ở tòa Phá-án, xét việc chống án của ty thương-chính Đông-dương, đã phá và hủy một bản án của tòa Thương-thẩm Hà-nội ngày 29 décembre 1925, sông nhận rằng về đường hình phạt các xã không phải trách-cứ trong những khi phạm việc chứa các chất ủ để cất rượu.

Việc trách-cứ hình phạt của các xã, nhất là về sự cất rượu lậu, là một việc quan-trọng về đường xã hội, và về đường chánh-trị, hơn về đường luật pháp.

Tòa Thượng-thẩm Hà-nội nghị cái án nói trên này, là theo cái tôn-chỉ *lội ai làm người nấy chịu*. Thực thế: từ trở về đường chính-thức, thì hình phạt vẫn là việc quan hệ riêng từng người, không có ai phải chịu hình phạt về một điều phi-pháp không phải do mình làm nên.

Ty thương-chính, đứng kiện đòi bồi thường, lại cãi lý rằng, như trong việc nấu rượu lậu, việc phi pháp là một việc thuộc về việt-chiết, và sở thương-chính là bên nguyên đứng truy-tố, chỉ xin bồi thường sự tổn-thiệt cho ngân-quỹ thôi, thì những phép nhân sang-phạm xử thế, và đáng phải chịu cái trách-cứ về việc phi-pháp.

Tức thay trong bản án của tòa Phá-án không có một khoản chiếu-chỉ nói về tư-cách pháp-nhân của các xã. Trong việc này là nói về một xã Annam, có hội-đồng hương chánh, người ta có thể cho là xã ấy có cái tư-cách pháp-nhân. Nhưng thường có thể đâu. Đến như là xã ở chốn thành-thị, cũng còn không có tư-cách pháp-nhân kia mà.

Cái tôn chỉ *lội ai làm người nấy chịu* cũng có đôi khi không theo. Thí dụ như ở tỉnh nào thuế, người nộp-phạt cầm máy mà quên không để cái kinh chiếu, thì người chủ ô-tô cũng phải chịu trách-cứ.

Có theo chính-thức, thì người phải chịu trách-cứ về cái lỗi của kẻ khác, thường không phải trách-cứ về sự liên phạt của kẻ khác ấy phạm pháp phải chịu. Song theo về các luật riêng, thì một người có thể bị trách-cứ về sự liên phạt của kẻ mà mình phải chịu trách-nhiệm. Tiền phí tổn trạy-vấn một kẻ phạm pháp, thì người có trách cứ về đường bộ phải chịu.

Nhưng cũng nên nói rằng các tòa án trừng phạt xét một việc truy-tố, chỉ khi nào thấy điều trái pháp, thì mới có thể nghị phạt, và chỉ có thể định phạt cho những kẻ làm nên việc trái pháp mà thôi, không có thể định phạt cho những đoàn-thể đứng nên một pháp nhân về hình, thí dụ như một xã, một hội, v. v.

Bản nghị-định của Toàn-quyền Đông-dương, năm 19[illegible] ấn-định thể lệ việc nấu rượu, bán rượu và chứa rượu ở Đông-dương, trong khoản thứ 4 có nói người nào, hội nào, một xã hay nhiều xã muốn nấu rượu Tây, hoặc rượu ta, các thứ rượu ngọt, các thứ rượu Tàu, rượu mạnh, hay rượu cất, cũng các thứ rượu mạnh khác phải xin phép của quan tổng-trưởng ty Thương-chính.

Trong khoản ấy lại có một điều sau này, trong một bản công-văn mà có một điều ấy cũng đáng lý, mà bản công-văn ấy lại là một bản công văn ấn định thể lệ một cuộc buôn bán tự do, vì biết về việc này thì tay gợi là tự-do, nhưng cũng phải có sự chuyên môn, và sở vệ-sinh kiểm soát.

Trong nghị định có nói: «Nhưng nếu đặt ra một sở cất rượu mới, xét ra không lợi cho các nhà tiêu-thụ, hay là tổn kém cho sự kiểm soát, thì có thể không cho phép được.» Vậy mà khi nhà nước cất một viên chức, để kiểm soát công việc của một nhà kỹ-nghệ, tư trong nhà kỹ-nghệ ấy phải chịu phí tổn kia mà. Bổ là về việc viên chức đến coi ở nhà máy. Còn việc giữ sự làm lậu ở ngoài, thì có một hay nhiều nhà máy, cũng không cần tăng số viên chức, coi việc khám bắt, vì lúc nào các viên ấy cũng phải đi khám xét các nơi, mà làm việc ấy để có tiền lương, và phụ cấp, là không kể tiền hoa hồng, ấn định trong bản nghị-định ngày 15 Mai 1906, do nghị-định ngày 19 Novembre 1907 sửa đổi lại. Ty Thương-chính tray tố xin người ăn, mục-đích là để bồi thường cho ngân quỹ số tiền thiệt hại về việc làm lậu. Nhưng lại phải biết rằng cái số 4 °/. về tiền phạt và tiền thu hồi thu vào sổ chi-thu chung Đông-dương kể cũng không được mấy. Ta cũng nên nói rằng 40 °/. làm ấy là thu vào quỹ hưu-trí. Còn lại bao nhiêu thì phát cho kẻ đỡ thâm, và các người phần việc khác.

Sở chi-thu được thêm khoản thu ấy có thể gọi là khoản thu phụ, nhưng lại phải chịu tiền phí tổn ấy phải tính ra ngoài số phí tổn về các công việc thường của ty thương-chính, kể ra số thu nhập về khoản ấy cũng không thể bù lại được chi xuất.

Sau này ta sẽ xét sự kiểm soát ấy tốn kém thế nào, và vì nhà nước giữ quyền cất rượu mà các sở chi thu thiệt mất những khoản nào.

...nghị định lại nói nếu đặt ra ... cất rượu mới có điều không ... cho các nhà tiêu thụ, thì nhà nước có thể không cho phép, câu ấy thực là ám chỉ việc độc quyền cất rượu ở Bắc-kỳ. Cứ như ý ta, thì ta lại cho sự hạn chế ấy là trái với cái quyền tự do của kỹ-nghệ. Rượu An-nam không phải là một thứ rượu cồn, ta cũng bảo rằng rượu An-nam là một thứ rượu ả như rượu ả ở Thượng-du, và ở Ai-lao. Nhưng rượu An-nam kể ra cần cho sự sinh hoạt của người cả về sự tế tự lẫn về sự ăn uống thường ngày, cần hơn là các thứ rượu cognacs cần cho người Tây.

Vậy thế mà rượu An-nam cũng như rượu nho ở bên Pháp, có nhiều thứ thổ ngơi khác nhau. Ngày xưa có nhiều xã có tiếng là cất rượu ngon, cất được những thứ rượu có vị riêng, cái vị riêng ấy rượu ti không có, cũng như rượu mạnh ở bên Pháp cất ở các nhà máy không có vị riêng như rượu cất ngay ở chỗ sinh sản.

Vả lại tư gia được phép cất rượu còn được một cái lợi rằng, nhà nào cất rượu lại có thể nuôi lợn được, chứ như ngày nay tư gia không được nấu rượu, thì lợn phải nuôi bằng bèo cùng những thứ gớm chết, giá thử ta có trông thấy, thời không dám ăn thịt lợn nữa. Các làng mà được phép nấu rượu, lại còn có thể dùng được thóc gạo gặp giời mưa gió bị hẩm bị mục, người không thể ăn được.

Ta cũng không cãi rằng rượu nấu bằng những cái bữ và ống dẫm chế một cách cẩu thả như lối An-nam, thường có những chất hơi độc, muốn bảo-hộ sức khỏe cho công chúng, tất là phải khám xét các nơi nấu rượu. Nhưng khám xét sự vệ sinh, chứ có cần chi phải trói nã ghê gớm như bây giờ.

(Còn nữa)

Lược dịch ở báo Moniteur d'Indochine

Tin sau cùng

Người Anh với chủ nghĩa cộng sản

Đảng bảo thủ nước Anh xin trục hết những người của chánh phủ Moscou ở nước Anh.

Một cuộc hội nghị của Pháp Anh Ý

Ở Londres có tin đồn rằng nay mai M. Mussolini sẽ hội kiến với M. Briand, và Chamberlain. Hiện nay ở nước Pháp chưa quyết-nghị gì về việc ấy. Song các ngài không hội kiến ở Genève nhưng chắc là hội kiến ở Locarno. Hiện nay đã định rằng nay mai M. Chamberlain đi Genève sẽ đứng lại Paris. M. Chamberlain sẽ lưu lại Paris từ ngày 3 đến ngày 4 Décembre

Cái mộng thanh giảm quân bị

Báo *Observer* có nói hải quân Anh lại mới thêm một chiếc tuần dương đặt cốt mìn. Việc ấy các quan Anh rất giữ bí mật.

Viên phóng sự ở Washington của báo *Morning* có nói Hoa-kỳ đã đóng một cách rất bí mật một chiếc tàu bay phóng pháo lớn nhất thế-giới. Tàu ấy có thể chở được 4.000 livres bom, và bay được 322 kilom. trong một giờ.

Gió bão ở Thụy-sĩ

Trên sông Tessin có gió bão, các sông đều bị tràn. Trên hồ *Lac majeur* tàu thuyền nghỉ không đi lại.

A. R. I. P

VIỆC HANOI

Khí tiết

7 giờ 24 độ
15 giờ 24 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 90
» nhì,	»	11 30
» ba,	»	10 20
Thóc hạng nhất,	»	6 60
Hạng ngô	»	6 85

Giá bạc. — Kể từ ngày 23 Novembre 1926, giá bạc ở nhà Đông-dương định là 12 $ 75

Thị giá quốc trái

Ngày 16 Novembre 1926

3 %. hoàn dần		541.50
3 1/2 %. hoàn dần		531.00
4 %. vĩnh viễn	1917	501.55
4 %. »	1918	491.35
5 %. »	1920	711.02
6 %. hoàn dần	1920	711.70
4 %.	1925	831.90

Ngày 22 Novembre 1926

3 %. vĩnh-viễn	491.25
5 %. 1915-1916	561.50

Tin tàu. — Tàu « *Hanoi* » đến này 24 novembre hồi 5 giờ, sẽ ở Haiphong khởi hành sang Hongkong, qua Pakhoi, Hoihow và Fort-Bayard.

Các thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa 6 giờ 20 sáng hôm ấy.

Tàu « *Claude Chappe* » mang thư sang Pháp, đến ngày 25 novembre này, hồi 6 giờ sáng, sẽ ở Haiphong chạy Saigon, qua Tourane, Qui-nhơn.

Tới Saigon sẽ chuyển sang tàu « *Chambord* » chạy sang Pháp ngày 29 novembre.

Thư từ ở Hanoi sẽ mang xuống Haiphong chuyến xe lửa hồi 8 giờ 7 ngày 24 novembre.

Tàu *Chantilly* mang thư sang Pháp trừ các vật khai giá không kể, đến ngày chủ nhật 28 novembre hồi 7 giờ sáng ở Haiphong sẽ chạy đi Saigon do đường Tourane.

Các thư từ ở Hanoi sẽ đem xuống Haiphong chuyến xe-lửa 20 giờ 7 phút tối thứ bảy 27 novembre 1926.

Tin tàu « Azay le Rideau ». — Cái tin người ta đồn mấy bữa trước rằng tàu « Azay-le-Rideau » bị đắm, là một tin đồn sai. Nay đã có điện-tín báo tin rằng tàu « Azay le Rideau » hiện đã tới Colombo ngày 16 novembre vừa rồi, được bình yên vô-sự, và đã ở đấy khởi hành đi Aden rồi. Vậy nay cần đương cho đề xét xem cái tin đồn sai kia tự đâu mà ra.

Đại-biểu thuyên chuyển. — Quan Khâm sứ Cao-mên Baudoin cuối tháng giêng tây thì thôi mới về nghỉ, và lại đến ngày 15 décembre này có kỳ Hội-đồng Chính phủ bất thường, các quan thủ-hiến các xứ đều phải đến dự hội-đồng tại Hanoi thì cũng đến đầu năm tây quan Thống-đốc Le Fol mới thuyên sang Cao-mên và quan Thống sứ De la Brosse mới thuyên vào Nam-kỳ nhận chức thống-đốc.

Đã in xong lịch năm 1927 rồi. — Xin kính-cáo để các nhà đại công-thương cùng các tư gia xa gần biết là lịch năm 1927 của bản-quán đã in xong. vậy ai muốn mua buôn hay mua lẻ thì xin kíp đến bản-quán mà chọn các kiểu vẽ, kẻo chậm ra thì các kiểu vẽ đẹp người ta trọn hết mất.

Sau đây bản-quán xin thể in ngày mồng một Tết ta sang năm ra làm mẫu để các ngài xét thì đủ biết lịch của bản-quán rõ ràng tiện lợi hơn các thứ lịch khác là thế nào:

FÉVRIER	大月
2	Kiến Nhâm-dần — Sao Đinh-mão
MERCREDI	壹初
Purification	Ngày Đinh-mão
Fête du nouvel An annam	Hành-Hỏa — Sao-Bích — Trực-Mãn
1er jour du 1er mois de Đinh-Mão	Kị: Xuyên tinh — Nhai-tri — Ly-phát — Ngũ-khuyển
	TIẾT NGUYÊN-ĐÁN
	Cúng-lễ nên dùng giờ Tí, giờ Sửu hoặc giờ Dần, đều được thượng-cát. Xuất hành nên dùng giờ Tị hoặc giờ Ngọ. Đi về phương bắc thì đón được sinh-khí hoặc đi về phương tây thì đón được hỉ thần.

Giá lịch của bản-quán bán như sau này:

Từ 100 trở lên. . .	0 $ 35	một
Từ 50 đến 99 . . .	0 40	»
Từ 1 đến 49 . . .	0 45	»
Tiền cước 1 quyển .	0 25	»
2 quyển	0 40	»

Các ngài ở xa, muốn mua lẻ tưởng nên rủ nhau mua chung cho nhẹ tiền cước thì hơn.

Ai muốn hỏi gì, xin cứ viết thư về cho ông Quản-lý nhà in bản-quán như sau này:

M. Bùi xuân-Thảo
61-63, Rue du Coton, Hanoi.

Chó săn muốn bán. Hỏi ở nhà báo

LE TRESOR SOUS MARIN

Đại phim ảnh tiểu-thuyết 10 hồi

CHIẾU TẠI RẠP

FAMILY-CINÉMA

Hồi thứ 1, 2, và 3 chiếu ngày thứ tư 17 đến thứ sáu 19 novembre.

Hồi thứ 4, 5, và 6 chiếu ngày thứ tư 24 đến thứ sáu 26 novembre.

Hồi thứ 7, 8, 9, và 10, chiếu ngày thứ tư 1 đến ngày thứ sáu 3 Décembre 1926.

CHỈ CÓ MỘT THỨ THÔI

Thuốc đau mắt vàng rất công-hiệu mà quý-khách đã hoan nghênh bấy nay thì ở trên lọ thuốc phải có biên rõ « *COLLYRE JAUNE selon la formule du Dr Gosaux* ».

Thuốc cũng vàng, giấy giàn lọ cũng vàng mà giấy bọc cũng vàng, các quý khách nên đòi bằng được như thế thì mới khỏi nhầm. 3022

Hội đồng thành phố — Chiều hôm thứ bảy trước, ban lục lộ họp tại phòng hội đồng để xét việc lát gạch xi-mo hai bên vệ đường, và việc đắp đê xung quanh thành phố, để từ nay trở đi, cứ mỗi năm đến mùa nước lên, dân thành Hanoi không bao giờ phải lo ngại về sự nước tràn đê nữa.

Việc làm gạch xi-mo để lát hai bên vệ đường, thì ban lục-lộ xin từ sang năm cho đấu giá, đừng để sở lục-lộ thành phố làm lấy nữa. Quan Lục-lộ nói rằng vốn trước đã cho thầu, nhưng hai lần phải bãi hợp-đồng, vì những chủ thầu làm cẩu thả quá, mà việc làm gạch xi mo thì rất khó, kiểm xét không lẽ mỗi viên gạch phải phân chất ra mà thử thì phiền quá. Ông hội viên Lagisquet khẩn khoản xin bỏ thầu, ban lục lộ y lời ông, nhưng định rằng hễ sau này chủ thầu làm không y thức, hoặc không đủ dùng trả lại cho sở lục-lộ cứ việc làm lấy cho đủ mà lát hè các phố.

Việc thứ hai là y cái phương lược của quan Đốc-lý dự tính những đường nào đến sang năm này phải lát hè.

Việc thứ ba ban lục-lộ y cái chương trình của sở trị-thủy Bắc-kỳ định đắp một đường để ra ngoài con đường bờ sông *Quai du Commerce* mà bề cao thì bằng *cote 13 m* (giới hạn nước lên to nhất xưa nay là 11 m 95). Ban lục lộ lại xin nhà nước tính đắp cả cho một cái đê bao bọc lấy thành phố Hanoi theo con đường đi vòng quanh Hanoi (*Route circulaire*), trừ ra phía nam thì có lẽ đắp quá ra ngoài nữa, để bọc lấy sở tàu bay vào trong đê; phòng có vỡ đường, tàu bay cũng vẫn đi về được.

Đạo pháo-thủ Đáp cầu về Hanoi. — Sáng chủ nhật vừa rồi, hồi 10 giờ, đạo pháo-thủ ở Đáp-cầu đã đi chân về Hanoi để rồi đi tập trận. Có quan chánh tham-mưu và các quan võ trong sở pháo-thủ ra cầu sông Cái nghênh tiếp rồi đưa cả về trại pháo-thủ.

Súng cối xay chở lên Lạng-sơn. — Vừa rồi ở Hanoi đã cho một đội quân chở ô tô súng cối xay lên Lạng-sơn để tuần-tiễu về mặt biên thùy.

Tòa Thượng-thẩm — Sáng hôm nay, tòa Thượng-thẩm xử những việc sau này:

Bạn bất lương. — Một người tên là Đoàn-văn-Đoan, nhân nhà có việc vui mừng, có mời Nguyễn-hữu-Mẫn tức Hai Mẫn, là bạn đến đánh chén. Khi chè chén say sưa rồi thế ngay cái đồng-hồ và cái vé Vạn-bảo của chủ nhân. Tòa án Trừng-trị Hanoi phạt Nguyễn-hữu-Mẫn 4 tháng tù. Tòa Thượng thẩm y án.

Gá xóc đĩa. — Vũ-thị-Quý là vợ một người cai sở công ở Vientiane (Ai-lao) vẫn có máu mê cờ bạc; một hôm đi rủ các bạn cờ bạc đến nhà rồi cùng đánh xóc đĩa với nhau lấy hồ, bị sở cảnh sát bắt được. Tòa án Trừng-trị Vientiane phạt Vũ thị-Quý 3 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm y án, nhưng cho hưởng án treo, vì xét việc cờ bạc ở bên Ai-lao không cấm nghiệt như ở xứ Bắc-kỳ.

Ngăn trở việc trông nom tải muối. — Hồng-Thụy, Hoàng-Hợi, Chu-Lan và Ng Lai vẫn có ruộng làm muối bán cho sở Thương-chính mà xưa nay vẫn tải muối đến sở Thương-chính đến 7 giờ tối là hết. Nhưng ngày tháng 9 tây vừa rồi, tải muối cho sở Thương-chính, lũ ấy tìm hết cách làm chậm-trễ đến mãi 9 giờ đêm mới xong để cho sở Thương chính khó lòng mà trông nom xiết được. Đến khi tải muối xong thì sở Thương-chính so sánh với những lần trước thấy hụt muối đi. Sở Thương-chính nghi cho lũ ấy tải muối lậu đi chỗ khác bán, nhưng vì không bắt được quả tang nên làm biên bản về sự ngăn trở sở ấy việc trông nom tải muối. Tòa án Trừng-trị Vinh phạt Nguyễn-Lai 200 quan, Hồng-Thụy, Hoàng-Hợi và Chu Lan mỗi tên 100 quan. Tòa Thượng-thẩm giảm phạt cho Nguyễn-Lai 100 quan và y án phạt tiền những tên khác.

Chú khách quay quắt. — Mã-Tin là khách lai bán phá xá, trước vẫn phải đóng sưu hạng bét là 11 đồng tại Haiphong. Sau chỉ vì hàng của chú bán không đủ ăn không có tiền đóng sưu chú mới đổi tên là Hồng, lấy họ mẹ là Hàn ra Monsay ở nhập tịch Annam để cho nhẹ tiền sưu đi, ngờ đâu sự quay quắt ấy thổ lộ ra chú liền phải bắt. Tòa án Trừng-trị Haiphong phạt Mã-Tin 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho chú xuống 2 tháng tù.

Đánh chửa. — Về việc đánh chửa tại nhà khám bệnh của quan bác sĩ Le Roi des Barres Nguyễn-Tuynh Nguyễn-trọng-Thuận, Nguyễn-kim-Khôi, Nguyễn-trọng-Lang và Bùi-đức-Lợi phải tòa án Trừng-trị Hanoi phạt 50 quan thì nay tòa Thượng-thẩm y án nhưng cho án treo.

Một cái bí-sử quái-ác trong một gia-đình. — Về việc này đăng trong một số báo trước, nay bản quán mới tiếp được bức thư sau này, vậy cứ nguyên văn đăng báo:

Thưa ngài,

Tôi đọc quí báo hôm 20-11-26 thấy bài « *Một cái bí-sử quái-ác trong một gia-đình* » nói về ông Nguyễn-xuân-Ngoạn, tức là Hai Quán kiện vợ con mưu với nhân-ngãi bỏ thuốc mê cho mình, rồi đổ cho là mình điên, đem nhốt vào rồi, để mưu cướp cái gia-tài hai vạn đồng.

Ông Ngoạn mắc bệnh điên đã ba năm nay, hiện có giấy quan *đốc tờ* Abadie ở tỉnh Nam-định chứng nhận và dặn vợ con ông ấy phải nhốt ông ở nhà, nếu để ra ngoài đường, nhà nước bắt được sẽ bỏ vào nhà điên.

Vợ con ông ấy sợ ông ấy phải vào nhà điên, thì phải chịu nhiều nỗi khổ sở, nên mới nhốt ở nhà để chữa chạy và trông nom cho tiện.

Ông Ngoạn đã điên mà lại bị nhốt ở nhà, nên tức mà vu cho vợ con những tiếng oan như thế.

Còn thực ra thì vợ con ông Ngoạn là người buôn-bán tử-tế, không phải là hạng người lòng lang dạ thú đâu.

Vậy xin ngài đăng báo cho, nếu không, cứ như lời ông Ngoạn, thì oan cho vợ con ông lắm.

Nay kính

Một người nhà ông Ngoạn
P. H. N.

Nhân về thăm Hội-chợ

Xin các Bà nhớ dời gót ngọc đến hiệu Madame Nguyễn-Đắc, mới dọn ở 89 phố hàng Khay, bán đủ các hàng tơ Saigon, hàng tây, hàng Bombay và hàng Bắc.

Lại quân đo-mặt đi lừa. — Hôm mới rồi có một tên mặc áo tứ-tuần, ăn vận Âu-phục, nói tiếng Saigon đi xe ... Quan Thánh, tự xưng là thông-ngôn của một ông tây Hoa-kỳ (làm nghề trí hồ nhựa cao-su) bảo làm 500 chiếc thùng kẽm và 1000 cơn dao chích nhựa cho ông chủ, sau khi đặt kính. thuốc xong rồi hỏi mượn người chủ một đồng bạc để giả tiền xe giờ. Sau lại bảo cho ông đi xe tới chỗ ông chủ để giáp mặt rồi ông chủ sẽ đặt tiền cho mà làm. Người chủ hàng tưởng thật, thuê xe đi, đến phố hàng Đường, tên ấy lại bảo nên mua lấy một hộp *bích-quy*, hai chai *sâm-banh* và một hộp *xì-gà* làm quà cho ông chủ, sau này có gì làm ông chủ sẽ nhớ hàng có lẽ được mối lợi. Mua rồi lên xe đi một quãng, tên ấy lại kêu rằng bỏ quên cái mũ ở nhà người chủ bảo người ấy giữ lại tìm và chờ ở đó. Người chủ hàng tưởng thật, thuê xe giờ lại tìm, nhưng không thấy, lại thuê xe đến tìm, thì chẳng thấy đâu nữa, thì ra nó đã cao chạy xa bay từ bao giờ rồi.

Gớm thật! Lại là quân đo mặt đi lừa.

Lại có bệnh dịch tả — Tưởng rằng bệnh dịch tả đã biệt hẳn thành phố ta rồi, thế mà ai ngờ đến bây giờ đã sang đông rồi, mà lại lần đác có. Trong mấy số báo trước, bản quán đã đăng tin mấy người ở Thái-hà, ở Quan-thánh, bị thiệt mạng về chứng ấy; nay lại được tin rằng ở phố Ngõ-huyện, ở Yên-phụ cũng có người mắc chứng ấy nữa.

Lại một đứa bé tên là Giác 13 tuổi thấy nằm ở trước cửa một rạp hát ở Sâm-công đêm hôm qua, xét ra bị bệnh thổ tả thì đã đưa vào nhà thương liệt dưới Cống-vọng.

Vậy bệnh dịch tả nay lại lần về thành phố, mà muốn những hoành hành. Bà con ta phải nên giữ-gìn về sinh, nhất là mùa này là mùa rau sống, lại phải nên nhớ mà kiêng-kỵ cẩn thận mới được.

CÁC NHÀ DÙNG ĐỒ ẢNH NÊN BIẾT

Vì hiệu bào chế Montès, 54 phố Paul Bert, Hanoi mua nhiều, và mua được rẻ, nên hiệu ấy lại có thể bán được các chất Hyposulfite de Soude, Bisulfite de Soude, Sulfite de Soude, Hydroquinone, và tất cả các thứ dùng vào nghề ảnh, theo giá rất rẻ.

Ở viết thư mà hỏi giá.

Xe-lửa chậm. — Chuyến xe-lửa cuối cùng ở Yên-bay xuống Hanoi mọi khi 8 giờ tới nơi mà tối hôm qua mãi đến 9 giờ hơn mới tới. Hỏi ra thì chuyến xe ấy vì xuống chậm mất mươi phút mà phải đợi ở Gia-lâm cho chuyến xe-lửa tối xuống Haiphong có đường chạy đã. Sự đợi chờ như thế là thường, nhưng đáng lẽ chỉ độ nửa giờ là cùng mà tối hôm qua phải đợi ở Gia-lâm đến 1 giờ, là vì có chuyến xe-hỏa riêng chạy đêm lên Lao-kay, trong toa riêng có mấy người đàn-bà Tàu ý hẳn lại là họ hàng của Đô-đốc Đường bản, cùng đi với mấy ông Tây nữa. Người ta tính ra thì nhường đường cho xe Haiphong chạy rồi, cứ để xe Yên-bay về đến Hanoi rồi sửng sàn lâu mới đến giờ của cái xe riêng kia chạy; thế mà không biết trong công-ti Vân-nam tính-toán giỏi đến thế nào, mà bắt hành-khách bao nhiêu người phải nhịn đói, quá 9 giờ mới tới Hanoi, thật là họ khinh rẻ hành-khách quá lắm!

X.

Về việc tiêu tiền két của công ty hỏa xa Vân-nam. — Về việc tiêu tiền két của công-ty xe lửa Vân-nam mà bản báo đã nói trước thì nay lại hỏi được thêm mấy tin như sau này:

Nguyên được một tháng nay có người viết thư nặc danh đến công-ty hỏa xa Vân-nam tố giác M. Minh là thư ký làm *mandat* giả lấy tiền tiêu. Từ khi nhận được thư nặc danh, có người nói là vì trong bọn ghen tị nhau thì công-ty đã xem xét sổ sách rất cẩn thận. Nguyên Minh giữ việc làm *mandat*, cho nên làm giả được và chưa biết tiêu mất từ mấy năm nay, tất cả là bao nhiêu, hiện xét sổ sách trong khoảng một tháng nay mới thấy được mấy cái mandat mà đã tới 18 000 đồng. Song Minh xem chừng sở đã biết được mưu gian của mình, cho nên đã trốn đi. Đến sáng thứ bảy vừa rồi, một người thư ký khác là Phạm-gia-Lộc can vào việc giả mạo ấy và tiêu mất 18 000 đồng thì nay đã bị giải ra tòa án để tống giam.

Chớ tin đầy tớ. — Vào khoảng đầu tháng này, một người đàn bà ở phố nhà thương Khách số 13 đi vắng có giao nhà cho một đứa ở tên là Ng-văn-Cước, 14 tuổi. Tên này lấy trộm chăn và vải đem đi bán thì đã phải tòa án phạt bắt giam 20 ngày. Nay người chủ ở Mông-tự về, mở tủ soạn, còn thấy mất nhiều quần áo và the lụa với một ống tiền có ba chục bạc hào nữa tất cả ước đáng hơn một trăm đồng, lại phát đơn kiện tên Cước.

Nay xét ra tên ấy mua thìa khóa rê giả mở cửa buồng và mở tủ trong buồng để lấy các thứ đem bán. Nó có xưng ra một đứa đồng đảng tên là Đinh-văn-Khà, 11 tuổi, cùng ở phố ấy, số nhà 16 Hai tên cùng khai bán quần áo và the lụa cho hai người đàn bà tên là Đào-thị-Tý và Trần-thị-Khải ở phố Vải thâm. Hai người đàn bà mua của ăn cắp cũng phải bắt giam để xét hỏi.

Đừng tin thầy cúng mà chết. — Trong tháng 8 ta mới rồi, một người đàn bà tên là thị Kẹo ở làng Bình-vọng, phủ Thường tín (Hà-đông) phải người con gái tên là thị Mật 18 tuổi, ốm nặng. Người ấy cho mời một người thầy cúng tên là Thống-Chế (!) tức Xã-Thịnh đến làm bùa cho uống. Từ khi uống xong, thì Mật cứ mê man tâm thần như điên như dại, cuốn đã các thứ thuốc bắc mà không thấy phần giảm. Lại phải đón Thống-Chế về chữa, song tên này ép thị Kẹo gả thị Mật cho nó thì nó mới chữa cho khỏi. Người đàn bà phát đơn kiện. Thống-Chế lại bị kiện rằng trong khi ở nhà người ta chữa con gái người ta lại cạy hòm lấy mất 15 đồng bạc.

Việc ấy, tòa án còn đang xét.

Mất bảy cái vé Vạn bảo. — Trương văn-Mậu, làm thợ máy đánh rơi bảy cái vé vạn bảo cầm đồ vàng bạc và đồ vật đáng giá 25 đồng 5 hào.

Ăn cắp. — Trần-văn-Hiền 15 tuổi vô nghề-nghiệp, vào hiệu Quảng-hưng Long ăn cắp một hộp chỉ khâu đáng giá 2 đồng rưỡi thì đã phải bắt đến sở cẩm để xét hỏi.

Y-khoa bác-sĩ Sarrailhé

Số nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 295

Xét-nghiệm máu-mủ, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh tiêu, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, vân vân.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 3 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh nhân đến chữa. 5554

MÙA RÉT NĂM NAY.

1000 Pardessus bán chiều khách

Pardessus kiểu Hoa-kỳ cửu vai liền có thắt lưng:	giá 1m10 giá	5 $ 40
»	» 1.05 »	5.30
»	» 1.00 »	5.20
kiểu Pháp	» 1.10 »	5.20
»	» 1.05 »	5.10
»	» 1.00 »	5.00

Quí khách nào muốn mua buôn xin hỏi giá riêng.

DEMANGE Hanoi.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Việc người đội sếp Denonal bị đánh độ trước. — Chắc độc giả còn nhớ trong báo từ trước đã từng đăng rõ việc người đội-sếp Denonal bị một người thợ mộc tên là Nguyễn-gia-Cơ đánh đau lắm, và nói nhiều câu rất lạ-lùng.

Ngay khi ấy, Nguyễn-gia-Cơ đã bị bắt tống giam để xét.

Nay quan bác sĩ đã xé nghiệm kỹ-càng trong một tháng trường, thì đã làm tờ trình rằng quả nhiên Nguyễn-gia-Cơ mắc chứng điên thật, mà chứng ấy nay lại càng ngày càng nặng ra, và có lẽ còn phát hung hơn nữa, nên phải cẩm cố ở giữ mới được.

Vậy nay, vì đường pháp luật, thì Nguyễn-gia-Cơ đã được tha, nhưng vì có chứng điên, nên còn phải để tùy quan Thống-sứ xét xem cho cẩm cố ở đâu.

Thảm trạng. — Hồi 12 giờ rưỡi ngày 21 novembre, người ta vớt được ở dưới cái ao trong sở Máy gạo tây tên Hợi-ký một cái xác người đàn bà người hai mươi tuổi. Cái xác ấy ngâm nước đã lâu ngày, nên không xét được kỹ và căn-cước cũng không rõ nữa, hiện đã cho đưa vào nhà mổ để khám nghiệm. Sở cẩm còn đang tra xét.

Cháy. — Hồi 2 giờ sáng ngày 21 novembre gian gác nhà số 126 phố Marine phát hỏa, may biết chữa được ngay, tổn hại không mấy tí. Xét ra thì nhà ấy để đèn dầu hỏa thắp suốt đêm, vì vô ý đánh đổ xuống sàn gác thành cháy.

Cữ này hanh, những nhà dùng ... nên phải cẩn thận, kẻo lỡ một chút thì thành tai hại không biết thế nào mà nói.

Ốm đường. — Một bà cụ già không rõ căn cước, thấy ốm cẩm ở đường thì linh cảnh sát đã cho đưa ngay vào nhà thương để phục thuốc.

Bỏ quên hay thế nào. — Một người cảnh sát tên là Nguyễn đem nộp sở cẩm một chiếc ô đã cũ và một cái tay nải đựng chiếc quần, ba cái cúc và hai đồng bạc. Người ấy khai rằng những vật ấy thấy treo ở cây cột đèn điện, đầu phố Paul Bert và Quai Maréchal Foch.

Nạn ô tô. — Hồi 13 giờ 30 ngày 20 novembre ở cửa trại lính khố xanh, xảy ra cái nạn ô-tô để phải bà cụ già mà bản-báo đã lược đăng ở số báo ngày hôm qua thì nay xét ra là xe ô-tô T 8284 của M. C., do người con trai 18 tuổi cầm lái, để phải bà cụ tên là Đỗ-thị-Năm 68 tuổi, làm nghề bà nước (tức là nghề đỡ đẻ) nhà ở An-biên. Bà cụ bị rập đùi bên trái và xát mất miếng thương ở trán đau lắm, nhưng cũng có thể cứu được vô sự.

Xe ô-tô húc nhau. — Hồi 11 giờ 15 ngày 21 novembre, ở đầu đường Amiral Courbet và Félix Faure có hai chiếc xe ô-tô húc phải nhau là xe M. J. số 69 phố Gambetta Hanoi và xe số 3445 của M. B. ở phố Francis-Garnier Haiphong. Cả hai xe cùng hư hỏng xoàng thôi, may không việc gì đến người.

Nạn xe đạp. — Hồi 16 giờ rưỡi ngày 21 novembre, một người cai gác cổng sở Thương-chính tên là Mohamed Madza đi xe đạp xuống lối Quan-khẩu thì phải Nguyễn-văn-Tiệp làm cai xe cũng đi xe đạp. Xe của M. Tiệp hại nhiều hơn cả.

Giải ra ngoại châu. — Ngày hôm qua, linh cảnh-sát bắt được con tên ăn mày đi rong trong thành-phố thì đã điệu cả về sở cẩm để giải ra ngoại châu.

NAM-ĐỊNH

Ngỗng giời! Ngỗng giời! — Độ rày ở mấy cánh đồng gần làng Châu-cổ, có rất nhiều ngỗng giời! có khi nó ăn đến ngàm hàng mẫu ruộng mà rất hại người!

Ngoài những ngỗng giời ở cánh đồng ngô-xá lại có mòng và vịt nữa. Tuy giống chim loài nhân vịt này, rất quý cho các nhà săn bắn nhưng thực hại cho bọn nhà nông!

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Les misérables

PAR Victor Hugo

(*Suite*)

Les jours suivants, il arriva que Jean Valjean, en manches de veste, scia du bois dans le corridor. La vieille était dans la chambre et faisait le ménage. Elle était seule, Cosette étant occupée à admirer le bois qu'on sciait, la vieille vit la redingote accrochée à un clou, et la scruta : la doublure avait été recousue. La bonne femme la palpa attentivement, et crut sentir dans les pans et dans les entournures des épaisseurs de papier D autres billets de mille francs sans doute !

Elle remarqua en outre qu'il y avait toutes sortes de choses dans les poches, non seulement les aiguilles, les ciseaux et le fil qu'elle avait vus, mais un gros portefeuille, un très grand couteau, et, détail suspect, plusieurs perruques de couleurs variées. Chaque poche de cette redingote avait l'air d'être une façon d'en cas pour des événements imprévus.

Les habitants de la masure atteignirent ainsi les derniers jours de l'hiver.

V

Une pièce de cinq francs qui tombe à terre fait du bruit

Il y avait près de Saint-Médard un pauvre qui s'accroupissait sur la margelle d'un puits banal condamné, et auquel Jean Valjean faisait volontiers la charité. Il ne passait guère devant cet homme sans lui donner quelques sous. Parfois il lui parlait. Les envieux de ce mendiant disaient qu'il était *de la police*. C'était un vieux bedeau de soixante quinze ans qui marmottait continuellement des oraisons.

Un soir que Jean Valjean passait par là, il n'avait pas Cosette avec lui, il aperçut le mendiant à sa place ordinaire sous le réverbère qu'on venait d'allumer. Cet homme, selon son habitude, semblait prier et était tout courbé. Jean Valjean alla à lui et lui mit dans la main son aumône accoutumée. Le mendiant leva brusquement les yeux, regarda fixement Jean Valjean, puis baissa rapidement la tête. Ce mouvement fut comme un éclair, Jean Valjean eut un tressaillement. Il lui sembla qu'il venait d'entrevoir, à la lueur du réverbère, non le visage placide et béat du vieux bedeau, mais une figure effrayante et connue. Il eut l'impression qu'on avait en se trouvant tout à coup dans l'ombre face à face avec un tigre Il recula terrifié et pétrifié, n'osant ni respirer, ni parler, ni rester, ni fuir, considérant le mendiant qui avait baissé sa tête couverte d'une loque et paraissait ne plus savoir qu'il était là. Dans ce moment étrange, un instinct, peut être l'instinct mystérieux de la conservation, fit que Jean Valjean ne prononça pas une parole. Le mendiant avait la même taille, les mêmes guenilles, la même apparence que tous les jours. — Bah ! dit Jean Veljean, je suis fou ! je rêve ! impossible ! Et il rentra profondément troublé.

C'est à peine s'il osait s'avouer à lui-meme que cette figure qu'il avait cru voir était la figure de Javert.

La nuit, en y réfléchissant, il regretta de n'avoir pas questionné l'homme pour le forcer à lever la tête une seconde fois.

Le lendemain à la nuit tombante il y retourna. Le mendiant était à sa place. Bonjour, bonhomme, dit résolument Jean Valjean en lui donnant un sou. Le mendiant leva la tete, et répondit d'une voix dolente : Merci, mon bon monsieur. C'était bien le vieux bedeau.

Jean Valjean se sentit pleinement rassuré. Il se mit à rire. Où diable ai-je été voir là Javert ? pensa-t-il. Ah ça, est-ce que je vais avoir la berlue à présent ? Il n'y songea plus.

Quelques jours après, il pouvait être huit heures du soir, il était dans sa chambre et il faisait épeler Cosette à haute voix, il entendit ouvrir, puis refermer la porte de la masure. Cela lui parut singulier. La vieille, qui seule habitait avec lui la maison, se couchait toujours à la nuit pour ne point user de chandelle. Jean Valjean fit signe à Cosette de se taire. Il entendit qu'on montait l'escalier. A la rigueur ce pouvait être la vieille qui avait pu se trouver malade et aller chez l'apothicaire. Jean Valjean écouta. Le pas était lourd et sonnait comme le pas d'un homme ; mais la vieille portait de gros souliers et rien ne ressemble au pas d'un homme comme le pas d'une vieille femme. Cependant Jean Valjean souffla sa chandelle.

Il avait envoyé Cosette au lit en lui disant tout bas : Couche toi bien doucement ; et pendant qu'il la baisait au front, les pas s'étaient arrêtés. Jean Valjean demeura en silence, immobile, le dos tourné à la porte, assis sur sa chaise dont il n'avait pas bougé, retenant son souffle dans l'obscurité Au bout d'un temps assez long, n'entendant plus rien, il se retourna sans faire de bruit, et, comme il levait les yeux vers la porte de sa chambre, il vit une lumière par le trou de la serrure. Cette lumière faisait une sorte d'étoile sinistre dans le noir de la porte et du mur. Il y avait évidemment là quelqu'un qui tenait une chandelle à la main, et qui écoutait.

Quelques minutes s'écoulèrent, et la lumière s'en alla. Seulement il n'entendit plus aucun bruit de pas, ce qui semblait indiquer que celui qui était venu écouter à la porte avait ôté ses souliers.

Jean Valjean se jeta tout habillé sur son lit et ne put fermer l'œil de la nuit.

(*A suivre*)

Những kẻ khốn-nạn

Tiểu-thuyết, của ông Victor Hugo
NGUYỄN-VĂN-VĨNH dịch.

(*Tiếp theo*)

Trong mấy hôm sau, *Jean Valjean* bận áo ngắn, cầm tay lên mà cưa ván ở ngoài lối đi giữa nhà. Mụ già thì đương dọn-dẹp ở trong phòng. Ở đó duy có một mình mụ, vì con *Cosette* thì đang mải xem cưa gỗ ở ngoài. Mụ thấy cái áo *ô-dinh-gốt* treo trên tường, mụ bèn đứng ngắm. Chỗ lần lót thảo ra hôm trước, giờ đã khâu kín lại rồi. Mụ lần-la đến, lấy tay rờ xem thật kĩ, thì thấy các vạt áo, trong lần lót đã đầy từng nút giấy. Chắc hẳn toàn là những giấy bạc nghìn!

Mụ lại có ý xem trong các túi, không còn thiếu thức gì, chẳng những là kim, là kéo, với chỉ đã nom thấy rồi, mà lại còn một cái ví đa to tướng, với một con dao thật dài; có một sự rất khả-nghi là lại có mấy bộ tóc giả, mỗi bộ một mùi tóc. Mỗi cái túi áo, tự-hồ một cái kho để dự-bị riêng một việc.

Tháng trọn ngày qua, ngày đông hầu hết.

V

Một đồng tiền năm phật-lăng mà rơi xuống đất tức phải kêu ra tiếng

Ở gần nhà-thờ *Saint-Médard* có một người nghèo ngồi xo-ro bên cạnh tay quay một cái giếng cũ đã bỏ, *Jean Valjean* thường vẫn cho người ấy tiền. Không mấy khi ông đi qua mà lại không cho người ấy hai ba xu. Cũng có khi ông hỏi chuyện. Những kẻ ăn-mày khác, có ý ghen với người ấy, mà bảo là mật-thám. Nhưng đâu là một tên canh-cửa nhà-thờ đã bảy-mươi-nhăm tuổi, mà luôn miệng nhăm nhăm.

Một buổi tối kia, *Jean Valjean* nhân đi qua đó, hôm ấy lại không đem *Cosette* đi theo, ông nom thấy người ăn mày ngồi ở chỗ mọi ngày. ngay bên cột đèn nhỏ-nước, mà đèn thì vừa mới thắp. Người ấy cũng tuân thủ thường ngồi cầu kinh, đầu thì cúi rạp. *Jean Valjean* cũng như mọi ngày đem tiền đến đưa vào tay cho, thì thấy người ăn-mày bỗng ngước mắt lên mà nhìn vào tận mặt ông, nhìn xong thì vội-vàng cúi đầu xuống. Cái cách ngẩng lên đòm rồi lại cúi đầu xuống như thế, tự-hồ một cái chớp lòe trước mặt ông, khiến cho ông giật-mình. Tự-hồ ông vừa nom thấy một cái mặt ghê-gớm mà rất quen, chứ không phải cái mặt lờ đờ ngơ-ngẩn của tên ăn-mày mọi khi. Cái cảm-tưởng của ông lúc ấy chẳng khác người đi vào chỗ tối bỗng đụng trán với một con cọp vậy. Ông bết vía ngây người ra mà lùi một bước, không dám thở, không dám nói, không dám ở lại, mà cũng không dám chạy đi, chỉ đứng nhìn người ăn-mày, mà người ăn mày thì khi ấy đã cúi đầu xuống, đầu nó thì trùm bằng một cái mền rách tả-tơi dơ-bẩn, mà dáng nó bấy giờ thì tự-hồ ngày-đại không biết có ông đứng trước mặt nữa. Trong cái thời-gian quái-lạ đó, thì tự đứng ông chịu một cái lương-năng, có lẽ chính đấy là cái lương-năng bảo-tồn rất huyền-diệu của người ta, ông không nói một lời nào nữa. Tên ăn-mày thì mình mẩy cũng y như mình-mẩy nó mọi ngày, quần-áo vẫn là quần-áo rách ấy, hình-thù nó cũng vẫn là hình-thù nó mọi khi. Ông mới nghĩ: — Chà! ta điên! ta chiêm bao! Chứ có lẽ nào! — Nhưng ông đi về thấy trong dạ bồn-chồn lắm.

Khi ông giật-mình là giật-mình vì ông nom mặt thằng ăn-mày lúc nó ngẩng lên, y như mặt *Javert* vậy, nhưng tự mình cũng không dám quả-quyết mà thú-thật với mình câu ấy.

Đêm đến, ông nghĩ lại, thì tiếc rằng sao lại không hỏi dồn cho nó mấy câu để bắt nó phải ngẩng đầu lên cho mình xem lần nữa.

Hôm sau, lúc chập-tối, ông lại đi ra chỗ cũ, thì lại thấy tên ăn mày ở đó rồi. Ông bèn cho nó đồng xu rồi quả-quyết mà rằng: Chào lão. Tên ăn-mày ngẩng mặt lên, kể-cả giọng mà thưa: Cám ơn ông có lòng tốt. — Chính là lão già canh-cổng nhà-thờ cũ.

Jean Valjean bấy giờ nghe thấy vững dạ, cười mình mà nghĩ rằng: — hễ nào mà hỏm qua ta lại nhìn ra *Javert* được? Ô hay! ta đâm hoảng sao đây? — Từ đó ông không nghĩ gì đến sự đó nữa.

Cách một vài hôm, vào độ tám giờ tối, ông đương dạy con *Cosette* học đánh vần to tiếng, thì bỗng ông nghe tiếng cửa ngoài đường mở ra rồi đóng lại. Ông lấy làm lạ, vì trong nhà duy chỉ có mụ già kia, mà bao giờ mụ cũng đi ngủ từ chập-tối để đỡ tốn nến. Ông bèn ra hiệu bảo con *Cosette* im đi, rồi ông lắng nghe thấy tiếng người lên thang gác. Có lẽ là mụ già, hoặc-giả có giờ trời làm sao đi mua thuốc về chăng. Ông bèn lắng tai nghe nữa. Tiếng giầy đi nặng-nề, như là chân người dân-ông bước; nhưng lại nghĩ mụ già thường dùng thứ giầy to, mà chân đi của một bà già thì thường giống như chân dân-ông lắm. Tuy vậy ông cũng thổi đèn đi.

Ông cho con *Cosette* đi nằm mà sẽ bảo thầm nó rằng: — Con khẽ vào đi nằm, nghe. Trong khi ông hôn trán con-bé, thì thấy tiếng giầy đứng lại. *Jean Valjean* ngồi im, không cựa-cậy, quay lưng ra phía cửa, ngồi trên ghế không nhích mình một li một đỉnh nào, nghe hơi không dám thở ở trong tối. Cách đã hồi lâu ông không nghe thấy gì nữa, ông mới khẽ quay mình trở ra, ngước mắt lên thì thấy có ánh-sáng chiếu qua cái lỗ thìa-khóa. Cái ánh-sáng đó hình như một ngôi hung-tinh ở giữa một đám tối đen là cửa với tường. Quyết hẳn là mẹ ngoài có ai lay cầm nến đứng nghe.

Cách một vài phút thì thấy ánh-sáng đi xa ra nơi khác, nhưng mà không nghe thấy tiếng giầy đi, thì chắc là người đến nghe cửa đã rút giầy ra mà đi chân không rồi.

Jean Valjean đã nguyên cả quần-áo mà lên giường nằm, nhưng suốt đêm ấy không nhắm mắt.

(*Còn nữa*)

Những hồi tờ đầu, đã in thành sáu quyển, một bên chữ Pháp, một bên quốc-văn, bán giá như sau này :

Phần thứ nhất.	*Quyển I*	*223 trang, bán.*	*0 $ 50*	*Ở xa phải trả thêm tiền cước, mỗi quyển. . .* *0 $ 20*
	— II	203	. 0 45	
	— III và IV	159	. 0 35	
	— V và VI	193	. 0 45	*Cả sáu quyển gửi làm một gói nặng.* *0 $ 80*
	— VII và VIII	279	. 0 65	
Phần thứ hai, Quyển I		213	. 0 45	

KHẢO VỀ Y-HỌC CỔ CỦA TA

Cẩm-nang trích lục

Trị pháp đại-cương

(*Tiếp theo*)

Thuốc có cấm kị

Khi hư kị khương cọ sài cỏ
Khí hư hễ thấy kị thăng ma rất cần.

Khí trệ kị bạch truật hoàng kỳ sâm thảo.
Thông lợi đi thoát kị ngưu tất.
Hỏa nhiệt kị hoàng liên.
Hỏa xung thượng tiêu kị xuyên khung.
Thấp nhiệt kị sẻ trác xác.
Giải nhiệt kị địa cốt bì, phục linh.
Tỳ hư kị thược dược sơn thù.
Tỳ âm hư kị thạch cao.
Tỳ vị hư hàn kị thiên môn.
Âm hư táo nhiệt kị khương phụ.
Âm hư nội nhiệt kị sinh khương.
Âm hư kị hoàng bá.
Âm hư đường tiết kị đương quy hoàng cầm.
Vị hàn kị mạch môn.
Hư hàn kị bạch thược địa du thiên môn ích mẫu.
Hàn tà kị biển đậu.
Tiêu khát kị bán hạ.
Hư nhược kị thường sơn, nga truật thanh bì
Cao thượng kị ngũ vị.
Thai phụ kị xích thược, phụ tử, quế chi, hậu phác, bán hạ, ý dĩ mạch nha, mang tiêu, xạ hương, sử quân tử, chỉ xác, đào nhân.

Thuốc có úy ô

Lục bất vị ố cam-thảo.
Dũng tỉ ố cát-căn,
Ba đậu ố khiên ngưu.
Tế tân bạch thược ngũ sâm ố lê lư.
Thục địa thường sơn ố thông bạch.

Các phương thuốc cần dùng

Công tán hòa giải

Kinh phòng bại độc (*trị ố hàn phát nhiệt*)

Sài-hồ, tiền hồ, khương hoạt, độc-hoạt, xuyên-khung, cam-thảo, chỉ-xác, cát-cánh kinh-giới phòng-phong

Nhân sâm bại độc (*trị ố hàn phát nhiệt*)

Sài-hồ, tiền-hồ, khương-hoạt, độc-hoạt, xuyên-khung, cam-thảo, chỉ-xác, cát-cánh, nhân-sâm, phục-linh, cát-cánh.

Cửu vị khương hoạt (*trị song cảm*)

Khương-hoạt, phòng-phong, xuyên khung, bạch-chỉ, tế-tân, thương-truật hoàng-cầm, sinh-địa, cam-thảo,

Hoắc hương chính khí (*trị tứ thời cảm mạo*)

Thương-truật, hậu-phác, trần-bì, cam thảo, bạch-thược, bán-hạ.

Sinh vị điều khí (*trị tứ thời cảm mạo*)

Thương-truật, hậu-phác, trần bì cam-thảo, phục-linh, nhân-sâm.

Bát giải tán (*trị tứ thời cảm mạo*)

Thương-truật, hậu-phác, trần-bì, cam-thảo, hoắc-hương, bán-hạ, phục linh, nhân-sâm.

Tiêu sài-hồ (*trị hàn nhiệt vãng lai*)

Sài-hồ, hoàng-cầm, bán-hạ, nhân-sâm, sinh khương, cam-thảo, đại-táo.

Đại-sài-hồ (*trị hàn nhiệt vãng lai*)

Sài-hồ, hoàng-cầm, bán-hạ, thược-dược, đại-hoàng, chỉ-xác, sinh-khương đại-táo.

Cổ phương-tiêu-dao (*trị huyết hư trào nhiệt*)

Đương-quy, bạch-thược, phục-linh, bạch-truật, sài-hồ, cam-thảo.

Phòng-phong-đương-quy ẩm (*đường huyết khu phong*)

Sinh-địa, phòng-phong, đương-qui, xuyên-khung.

Khương-hoạt phụ-tử-thang (*tán phong hàn*)

Khương-hoạt, chỉ-xác-bì.

Cam cảnh thang (*nhuận phế*)

Cam-thảo, cát-cánh.

Ngũ tích-tán (*trị cảm mạo hàn tà*)

Xuyên-khung, đương-qui, bạch-thược, phục-linh, bạch-truật, cam-thảo, thương-truật, hậu-phác, trần-bì, bán-hạ, nhục quế, ma-hoàng, chỉ-xác, cát-cánh, bạch-chỉ.

Đạo xích tán (*khai lợi*)

Sinh-địa, hoàng-cầm, mộc-thông, cam thảo.

Tiêu độc-ẩm (*ôn nhiệt độc*)

Xuyên-khung, đương-qui, sài-hồ, hoàng-cầm, nhân-sâm, sinh-khương. liên-kiều, cam-thảo, khương-hoạt phòng-phong.

Bách độc thang (*tán-nhiệt tiêu độc*)

Cát-cánh, hậu-phác, kinh-giới, trích-thảo, mang-tiêu, sử-quân-tử, hùng-hoàng, bạch-cương-tàm.

Thương-truật-tán (*khu thấp hòa trung*)

Hương-nhu biển-đậu, phục-linh, cam-thảo, hậu-phác.

Cát-căn-thang (*thanh thử giải cơ*)

Cát-căn, sinh khương, bạch-thược, cam-thảo, đại-táo, quế-chi, mạch-hoàng.

Sâm tô ẩm (*trị song cảm*)

Nhân-sâm tử-tô, cát-căn. tiền-hồ, chỉ xác, mộc-hương, trần-bì bán-hạ, phục linh, cam thảo.

Thanh thử tích khí (*trị thấp nhiệt*)

Thăng-ma, cát-căn, nhân-sâm, bạch-truật, thương-truật, trần-bì, hoàng-kỳ, ngũ-vị trạch tả, cam-thảo, trần-bì.

Lục nhất tán (*tả vị hỏa*)

Thạch-cao (6 phần) cam-thảo (1 phần).

Ích-nguyên-tán (*tả vị hỏa*

Thạch-cao, cam-thảo, thanh-đại.

Thạch-cao-trúc như-thang (*trị thương thử*)

Thạch-cao, trúc-nhự, mạch môn, cam-thảo, nhân-sâm, bán-hạ.

Ngũ-bì-thang (*trị tỉ phế khí*)

Trần-bì, khương-bì, đại-phúc-bì, phục-linh-bì, tang-bạch-bì.

Ngũ tử-thang (*dùng đàm thuận khí*)

Tô-tử, thổ-ti-tử phúc-bì-tử, địch-lịch-tử.

Nội-trần-thang (*hòa đàm lợi khí*)

Trần-bì, bán-hạ, phục-linh, cam-thảo.

Tứ-linh thang (*trị phục thử*)

Trư-linh, trạch-tả, bạch-truật, phục-linh.

Ngũ-linh-thang

Trư linh, trạch-tả, bạch-truật, phục-linh, phục-quế.

Sinh hương-bán-hạ-thang (*trị bàn đàm*)

Sinh-khương, bán-hạ.

Trân-như quất-lông-thang (*trị thấp nhiệt*)

Trác-nhự, quất-bì-bì.

Bình-hương-thị-tế-thang (*thuận-khí*)

Thị-đế, đinh-hương, nhân-sâm, sinh-khương.

Thăng ma-thang (*giải độc*)

Nhân-sâm, phác-linh, bạch-truật, thược-dược cam-thảo đương-qui, kinh-giới, phòng-phong-trần-bì ô-mai, thăng-ma.

(*Còn nữa*) Phàng-năng-Tĩnh.

VÁN UYÊN

Nhớ bạn

Bằng khuâng nhớ cảnh nhớ người,
Đêm thu đăng đặc, nhặt sài thêm mày;
Bàn cầm khéo ngẫu ngơ giấy,
Chén hồi vẫn vít như vầy mối tơ;
Quản bao tháng đợi năm chờ,
Một ngày nặng gánh tương tư một ngày.
Mình lưỡng lự cảnh chẳng,
Ba thu dọn lại một ngày đã ghê;
Đôi phen gió tựa, hoa kề,
Nâng niu, nào cũng nhớ nhìn nhớ thương.
Đôi ta chữ nghĩa đèo bòng,
Tin xương tuổng những rắp mong mai chờ;
Mối tình đôi đoạn vò tơ,
Nỗi niềm tâm sự bây giờ hỏi ai;
Xong xa rẻ vó phương trời,
Biết bao giờ lại nối lời nước non.

Ngọc Thủy (Yên-bay)

Vịnh anh lười biếng

Thế-gian không biết kẻ anh hèn,
Lười biếng như anh cũng nực cười,
Á khéo nguyệt hoa lười chẳng hỏi,
Quan hay sâm nịnh biếng không coi,
Lười mưu hùng Nhật sao nhiều giả,
Biếng ngẫm đồ Tần tốn mấy mươi,
Phiền cái hư danh đừng nhác bỏ,
Duy chăm một việc ở đời hơn người.

Canh thâu

Gió lay nhẹ tỉnh thức bên mành,
Gà gáy chi đây mấy trống canh,
Gỗ kéo bên chòi xa cõi tục,
Chuông ngân tiếng đón nẻo thiền kinh,
Tỉnh-mịch im tờ bước lại dành,
Trời đất bằng không quay máy Tạo,
Thái-bình ai chẳng lòng đêm thanh?

Trường-Sơn Ng Duy-Tinh

SÁCH LUẬT

Quan phó Bình-lương, *A Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này :

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2 $ 00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2 . 00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. . . . . 1 . 80
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . 8 . 00

(*Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài*)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp có

Bán tại bản-quán

Các việc linh tinh và đấu giá

Ngày 25 novembre 1926 hồi 1 giờ. — Tại nhà Học-chính Đông dương 24 Boulevard Rollandes Hanoi gọi lĩnh-trung in 15 vạn quyển lịch sinh-lớp Đông Âu và lịch Dược-bị cho các trường Sơ-học.

Điều lệ để tại tòa ba nhà Học-chính Hanoi và các phòng thương-mại Đông-dương.

Ngày 25 novembre hồi 9 giờ. — Tại tòa ba phủ Thống-sứ gọi lĩnh-trung việc bán các đồ dùng trong các văn-phòng các công-sở Bắc-kỳ từ ngày 1er janvier đến 31 décembre 1927.

—Đến ngày 25 novembre 1926, hồi 16 giờ tại sở Công-chính Hanoi sẽ đấu giá lĩnh-trung việc mở rộng và cấp nước đường trung một đoạn từ Văn-điển đến Thanh-trì từ km. 17 đến 18 + 560 Việc làm đáng 4.022 $ 00.

Ký quỹ tạm 70 $ 00.

Ngày 26 novembre hồi 9 giờ. — Tại tòa ba phủ Thống-sứ gọi lĩnh-trung in các giấy má sổ sách cho các tòa hành-án từ ngày 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Ngày 27 novembre 1926 hồi 10 giờ. — Tại sở Maritime-Haiphong đấu giá mua sắc vật-liệu như thung, vải buồm, chì, vân vân.

Vật liệu mua đáng giá 11 857 đồng. Đủ lệ để tại sở Công-chính Hanoi và phòng giấy Service Maritime Haiphong.

Ngày 29 novembre 1926 hồi 10 giờ. — Tại sở Hình-nong thứ ba Hanoi (Service Intendance) mua 35 tấn củi dùng trong năm 1927.

Ký quỹ tạm 125 đồng.

Ngày 29 novembre 1926 hồi 15 giờ — Tại nhà thương Đồn-thủy Hanoi gọi lĩnh trung bán bánh mì cho nhà thương ấy từ 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Điều lệ để tại phòng giấy nhà thương Đồn-thủy Hanoi và nhà thương binh Haiphong.

Ngày 29 novembre 1926 hồi 16 giờ 15 — tại sở Công-chính Hanoi đấu giá [illegible] trường kỹ-nghệ thực-hành ở Haiphong.

Việc làm đáng 15 476 $ 94.

Bắt đầu ngày 29 novembre 1926 hồi 16 giờ 15 tại sở công-chính Hanoi sẽ đấu giá làm một tòa nhà năm lớp cho trường kỹ-nghệ thực hành ở Haiphong.

Việc làm đáng giá 15 476 $ 94
Ký quỹ tạm 260 $ 00

— Đến ngày 29 novembre 1926 hồi 16 giờ, tại sở Công-chính sẽ đấu giá lĩnh-trung những việc sau này :

1. Làm một cái nhà cho sở Vôtuyến ở phố Maréchal Galliéni.
Việc làm đáng giá 1.711 $ 96.
Ký quỹ tạm 30 . 00.

2. Chữa lại và lợp mái xưởng thợ nguội ở trường Kỹ-nghệ thực hành Haiphong.
Việc làm đáng 2.253 $ 78.
Ký quỹ tạm 35 . 00.

Ngày 1er décembre 1926 hồi 9 giờ. — Tại sở Tài-chính Hanoi gọi lĩnh-trung vận-tải các vật liệu cho các sở Đông-dương (trừ sở Thương-chính không kể) tại Hanoi và Haiphong, hạn một năm, kể từ 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Điều lệ để tại sở Tài-chính đường Beauchamp ở Hanoi.

Ngày 2 décembre 1926. — Từ 9 giờ đến 9 giờ 30 và từ 15 giờ đến 15 giờ 30 tại tòa án Phúc-yên trong sơn tà, sơn người ốm ở nhà thương, trong lô lợn ở Phúc-yên, ở Đông-anh, ở Bạc-phúc.

Ngày 3 décembre 1926. — Từ 9 giờ đến 9 giờ 45 tại tòa sứ Hưng-yên trong sơn tà, sơn những người ốm ở nhà thương, trong lô lợn và trong Nguyệt bổ từ 1er janvier đến 31 décembre 1927.

Ngày 4 décembre 1926 hồi 9 giờ. — Tại tòa sứ Nam-định trong sơn tà từ 1er janvier đến 31 décembre 1927, hồi 10 giờ trong sơn người ốm, tại nhà thương Nam-định và khá để Quần-phương-hạ.

Ngày 21 décembre 1926 hồi 10 giờ. — Tại sở Hình-lương (Intendance) Haiphong đấu giá mua 700 400 litres rượu vang đỏ (chia làm 9 lô..

Cuộc đua xe-đạp vòng quanh nước Pháp năm nay

(Tiếp theo)

Người nước Pháp phấn nhiều chuộng về thể dục xe-đạp. Có nhiều nơi lập hội chơi xe, hoặc tổ-chức các cuộc thi, kết đội đi đua hành nghiên-cứu về việc xe-v. v. cho nên người xe đạp ở bên Pháp, ngày nay thật là phát-đạt cực-điểm. Hiện có nhà chuyên gia, đang tìm cách sáng sẽ một thứ xe đạp nhẹ nhàng khoái tiếp hơn các kiểu thông hành hay giờ. Chắc sau này sẽ chế tạo ra một thứ xe đạp rất chắc chắn và khiến tiện để lợi dụng cho nhân quần, thì thật quí hóa thay!

Nay muốn tỏ cái lịch sử về cuộc đua xe đạp vòng quanh nước Pháp, thì cứ xem cái biểu sau này:

			Đường đất	Thời giờ
1903	1er M. Garin,	2e Pothier,		
1904	1er H. Cornet,	2e Dortignacq,		
1905	1er L. Trousselier,	2e Aucouturier,		
1906	1er R. Pottier,	2e Passérieu,		
1907	1er Petit-Breton,	2e Garrigou,		
1908	1er Petit-Breton,	2e F. Faber,		
1909	1er F. Faber,	2e Garrigou,		
1910	1er Lapize,	2e F. Faber,		
1911	1er Garrigou,	2e Duboc,		
1912	1er Defrage,	2e Christophe,		
1913	1er Ph. Thys,	2e Garrigou,		
1914	1er Ph. Thys,	2e H. Pélissier,		
1915 đến 1918				
1919	1er F. Lambot,	2e J. Alavoine,	3e Christophe. . .	5.560 » 231 » 7'15"
1920	1er Ph. Thys,	2e H. Heusghem,	3e F. Lambot. . .	5.519 » 228 » 36'13"
1921	1er Scieur,	2e H. Heusghem,	3e Barthélemy . .	5.484 » 221 » 50'26"
1922	1er F. Lambot,	2e ?	3e ?	? ?
1923	1er H. Pélissier,	2e Bottecchia,	3e ?	? ?
1924	1er Bottecchia,	2e ?	3e L. Buysse. . .	? ?
1925	1er Bottecchia,	2e L. Buysse,	3e ?	? ?
1926	1er L. Buysse,	2e N. Frantz,	3e Aymo.	5.745 » 238 » 44'25"

Từ khi mở cuộc vòng quanh nước Pháp đến nay, cộng là 20 lần, trong số đó thì người Pháp được nhất 9 lần là: Garin năm 19 3, Cornet năm 1904 Trousselier năm 1905 Pottier năm 1906, Petit-Breton 2 lần: năm 1907 và 1908, Lapize năm 1910, Garrigou năm 1911, Henri Pélissier năm 1913; người nước Bỷ được nhất 8 lần là: Defrage năm 1912, Philippe Thys 3 lần: năm 1913, 1914 và 1920, Lambot 2 lần: năm 1919 và 1922, Scieur năm 1911, Lucien Buysse năm 19.6: người Ý-đại-lợi được nhất 2 lần là Bottecchia năm 1924 và 1925. Người Luxembourg được nhất một lần là: Faber năm 1909.

Cuộc vòng quanh nước Pháp đi nhanh nhất là Petit-Breton năm 1908 trong 4.500 km. đi hết 147 giờ 50 phút 7 giây, tính ra bình quân mỗi giờ đi được 28 km. 740, và đi chậm nhất là năm 1920 Pa. Thys trong 5.519 km. đi hết 223 giờ 38 phút 13 giây, bình quân mỗi giờ đi được có 24 km. 132 thôi.

Ngoại cuộc vòng quanh nước Pháp này, lại có cuộc vòng quanh nước Bỷ, bắt đầu từ năm 1908, do nhà báo « *Dernière Heure de Bruxelles* » phát khởi, và cuộc vòng quanh nước Ý, có từ năm 1909 do nhà báo « *Gazette della Sport* » tổ chức mấy cuộc này năm nào cũng có chạy thì, nhưng không tiện kể rõ ra đây, xin độc-giả nguyên-lượng.

* * *

Mấy năm về trước, tại Bắc-kỳ chưa từng nghe thấy cái tiếng « xe-đạp đường trường » bao giờ cả. Trong vài năm nay, nghe chừng đã thấy nhiều người nói đến. Có một phần tiền số người thích về thể-dục này thường đem cái tiếng kỳ ra, để nghiên cứu xe-đạp đường trường cho nên ngày nay, tại Bắc-kỳ, các con đường vắng về khi xưa, đã có bóng xe-đạp qua lại — kể đi muôn đặm, người chạy trăm cây, đường cái khang trang mấy khi tuyệt tích, thật có điều mừng cho sự tiến-bộ của xe-đạp tiến trình tại Bắc kỳ. Tuy vậy, nhưng chẳng khó mà sánh cùng trong Nam kỳ được vì Nam-kỳ nhiều người thích chơi xe-đạp, coi xem cuộc chạy thi đường trường nào, cũng có hàng ba bốn trăm người ra đua thi đã biết là nghề xe đạp ở Nam-kỳ ngày nay phát đạt vô cực.

Mấy năm nay, ta thường nói đến chuyện xe đạp đường trường tại Bắc-kỳ, như là: cuộc Hà-nội — Nam-định — Hanoi 184 km. và cuộc Hanoi — Haiphong — Hanoi 200 km. v. v.

Ấy là nói những người khá giả, gia là tại mất trong xã-hội ta mà có những câu chuyện làm thường nhật nhão như thế, còn những kẻ dùng tạo người những nước hèi cao thấp, hễ sánh sang hèn, biết chuyện gì mà nói trong khi hội họp. Học vấn bọn sau này đã thấp kém, mắt tại chẳng xem rộng, lại lại chẳng nghe nhiều, it khi có việc nhiều khi người dung, sinh ra bất thiện trong lúc nhân cư, dụng cái lưỡi vô lương để làm hại các người trong trực. Xét cho đúng làm lý họ, bọn họ chưa ắt là ác mà hay bới với tìm lỗ chẳng qua là vì họ mắc bệnh ngứa lưỡi, lưỡi hết phải nói, câu chuyện có khi họ chẳng tường đến mối cùng thuật cho người nghe, câu chuyện dẫu có phạm đánh giá, có hại phong tục, thường khi họ cũng chẳng hiểu cái ảnh hưởng ra sao, cái kết quả thế nào, sẽ bệnh ngứa lưỡi, Những bọn vô tâm này mà làm những điều chẳng thiện, kẻ đáng đáng chớ tránh cho lắm, chỉ vì không có giáo dục nên bọn họ ngỡ dụng cái lưỡi qui báu thành một khí cụ nguy hiểm đó thôi. Những bọn hữu tâm mà làm những điều chẳng thiện, tự biết câu truyện nói ra có sự chẳng hay cho nhiều người bị nói nhưng cứ nói, nói cho sướng mồm, nói cho lưỡi đỡ ngứa, người quân tử, chính nhân đã có hình luật bộ về ngôn người sợ gì những quân vô xỷ lỷ.

Bệnh ngứa lưỡi có nên chữa không? Bệnh ngứa lưỡi là một cái thông tật của hầu khắp mọi người, chữa không được, mà cũng không cần phải chữa.

Người hay nói không phải là đáng ghê chỉ đáng ghê cho người nói xằng. nói bậy, nói không nghĩ trước suy sau, nói có thể gieo tai rêm vạ cho kẻ khác. Bệnh hay nói hay thêu không nên chữa, nhưng ta phải duy bọn con em biết sách nói. Có việc cần thì nói, nếu việc không cần mà muốn nói, chỉ nên nói chuyện phiếm là hơn. Chuyện phiếm là chuyện thông thường thời thế, chung xã-hội, không riêng về đảng phái nào, it khoe cái tinh nết mình, hay chương cái tính nết người, đã bình phẩm, phải bình phẩm có toàn thể không nên chỉ trích riêng ai. Biết nói chuyện phiếm cũng chẳng ích gì cho người nói, nhưng cũng chẳng hại gì cho người nghe. Song nói chuyện phiếm còn hơn là chỉ nhảo đem phẩm, chỉ khoe cho cái miệng một lúc mà làm đi hại cho người về lâu.

Nói chuyện phiếm cũng khó, phải có cái giáo dục phổ-thông mới biết nói phiếm trong khi nhàn hạ.

Tôi là người thích nghe chuyện phiếm, thích nói chuyện phiếm, nhân ở vào một nơi it có người biết nghe chuyện phiếm, it có người biết nói chuyện phiếm, buồn bực một mình, bắt giấy viết dám ba câu chuyện phiếm, thỉnh thoảng lại đọc lên, miệng đọc lấy, tai lại nghe lấy, cái bụng nói chuyện phiếm, cái bụng nghe chuyện phiếm cũng nhờ đó mà người người đi được. Những câu sắp rất ra đây là những câu chuyện phiếm hoặc tôi từng nghe, hoặc tôi từng bị nay ôn cố lại, cũng là một cách tiêu sầu ở nơi đất khách.

Trần-tái-Hiên

NHÀN ĐÀM

Mấy câu chuyện phiếm

Ta thường nói: rà nhàn đi chơi phiếm hay là bọn nhàn kể chuyện phiếm, tiếng phiếm lỷ nghĩa là gì? Trong những ngày nhàn hạ mất trời, năm ba anh em dẹo cảnh thôn quê, cưỡi ngựa lên núi, hoặc những đêm mưa dầm gió bắc, trong chốn văn phòng cùng nhau ôn chuyện cổ kim, cuộc đi chơi đó là cuộc đi chơi phiếm, sân chuyện đó là câu chuyện phiếm, chưa chắc đã có tính gì, tuy không mục đích, song chẳng hại đến mình mà cũng hại đến ai. Bằn như đánh bạc, uống rượu, ai cũng biết đánh bạc là cái tệ nói cần, xử bạc, hư đời, yếu thân, không ai bảo đánh bạc phiếm hay là uống rượu phiếm vậy.

Trời sinh ra người có hai tai một lưỡi; ông tạo hóa khôn khéo cũng khó muốn cho người nói ít mà nghe nhiều; tiếc thay, nghịch với ý ông tạo, số trăm người có đến chín mươi chín người nói nhiều, mà nghe ít! Trong một cái xã hội có toàn những người ít nói hay không biết cách nói, cái xã hội ấy thực là ăn nói, ăm ỷ, rón rén mà cũng nguy hiểm lắm thay! Cái lưỡi của con người ta dễ chẳng khác gì giò lốc có thể cuốn nốc xé tuyền, mạnh chẳng khác gì tạc đạn có thể phá thành hủy ải, lời nói chẳng cẩn phải thận trọng dư? Cái bệnh ngứa lưỡi tức là cái ác tính nói hầu như mọi người đều mắc, người học-thức cao thượng thì đàm luận văn chương, nghĩa-lý; chính trị kinh-tế; người nhà quê, hạ lưu thì kể lể những chuyện đâu đường cuối chợ, bí bông, mía mai, đốt xe, mạch lẻo, ai chèn cho tai nghe dơ cho miệng nói.

Không cứ là người nước ta, người nước nào cũng sinh nói, mỗi nước lại thường khuynh hướng về câu chuyện riêng. Gặp nhau, người Anh tất bàn về chính trị, người Mỹ, người Đức tất tán về khoa triết-học, người Tàu tất hỏi về sự giàu nghèo, người Nam tất thăm về đường con cái. Tất được như người Pháp nói chuyện thông thường thời thế ai nghe cũng vừa, ai nghe cũng hiểu trong chỗ trò nhàn quàng tạo it có tiếng thâm thúy to nhỏ, ai cũng bàn góp được một đôi lời, để cầu đưa câu chuyện cho thêm vui thêm được. Câu giai-thoại tại bàng nghe trong một bọn giảm người, mỗi người có một câu chuyện khác nhau, nhiều muôn nói, it muốn nghe ông Giáo thì bàn việc thi cử của bọn học-sinh, ông thơm thì kể việc binh-bán, ông phán thì bình phẩm quan sở, quan đại-lý bay hiểu, ông quản-binh thì nói chuyện trong cơ ngũ, ông thầy thuốc thì luận chuyện ốm đau, mỗi người một chuyện, it có hiểu nhau, kẻ đứng ngoài chẳng quan các ông xem nay, chỉ mươi phút là đoán biết các ông thuộc viên trong công sở nào vậy.

Phy-Tchăn-Long

NHỮNG LỜI RAO VẶT

(Les Petites Annonces classées du T. B. T. V.)

MỖI ĐỒNG CHỮ 0$10 MỘT LẦN

Bản-quán mở ra mục này, cốt để giúp các bạn đọc báo, cần mua-bán đổi-chác thứ gì, thật rất dễ tìm mà giá đồng vào mục này lại rẻ tiền.

Giá tính cứ 0 p. 10 một đồng, các ngài chỉ mất độ 2, 3 hào cũng có thể đăng báo được. Không những thế lại còn tiện cho ngài nào cần mua-bán thứ gì, cứ xem ở lời rao-vặt, đã chia ra từng mục, thật tiện mọi đường.

Giá 0 p. 10 một đồng, là tính cho các ngài không mua báo đông-niên, còn ngài nào mua báo đông-niên, khi nào muốn đăng vào mục rao hàng này, thì xin gửi cho bản-quán cái giấy cuốn-báo, bản-quán xin tính rút xuống 0 p. 08 một đồng.

B. Q.

Nhà đất bán *(Immeubles à vendre)*

Muốn bán một miếng đất tỉnh 200 m2 ở Bạch-mai giá rất rẻ. Hỏi tại M. Ng.-văn-Toản, 61, phố hàng Bông, Hanoi, sáng từ 7 giờ đến 11 giờ, chiều từ 2 giờ đến 6 giờ. 5.742

Bán một cái nhà tây ở Haiphong, Boulevard Henri Rivière, số 32, giá 5.500 $ 00. Hỏi tại số 7, Julieu Blanc, Hanoi. 5.804

Vì đi xa mà bán: một cái villa có đồ đạc, có đủ các món nhà phụ ở giữa Đồ-sơn. Xây bằng Ciment, đá và gạch. Lợp ngói tây. Trông ra bể và miền chung quanh đẹp tiện nhất. Có đường đi riêng. Có 2.300 thước ngoại giá lại còn một miếng đất 250 thước vuông để làm chỗ để auto. Người muốn mua giá dần cũng được.

Giá 4.000 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.925

Muốn bán 3 cái nhà gạch, một tầng, số 7, 9 và 11, phố Mô-lao ở gần cầu, tỉnh Hà-đông, (một trước trông ra chỗ xe-điện đỗ). Ai muốn mua cả 3 cái, hoặc từng cái một cũng bán. Hỏi tại Nº 15, Rue des Vers blancs, Hanoi (tức là phố hàng Rươi). 5.933

Muốn bán hơn một sào đất trong có hai cái nhà lá, ở cạnh huyện Hải-an thuộc nội-châu, hiện cho thuê đồng niên 70$.

Ai mua xin mời đến châm-chước tại số nhà 16, Rue Strabourg Hải-phòng. 5.953

Nhà cho thuê *(Maisons à louer)*

Nhà số 4 phố hàng Giò (Bd Gia-long) cho thuê. Hỏi tại nhà báo. 5.927

Xe ô-tô *(Automobiles)*

MỘT DỊP TỐT

Vì thừa nên muốn bán bớt một cái ô-tô hiệu Peugeot 10 mã-lực, 5 chỗ ngồi, có đủ các đồ phụ. Ai muốn mua đến hỏi tại nhà báo. 5.899

Vì đi xa nên bán: Auto 10 c.v. *Rolland Pilain* chạy thật tốt. Từ khi mua chưa hề chữa qua. Có đủ cả áo xe và nhiều đồ phụ. Đèn secours mạ kền thật sáng. Người muốn mua giá dần cũng được. Giá 1.200 đồng. Hỏi tại nhà báo. 5.924

Bán một cái auto Renault 6 mã-lực, mới chạy được một năm. Máy còn tốt. Hỏi tại đường 33, (hàng Bún dưới) số nhà 38. 5.935

Muốn bán một cái xe ô-tô « Citroën » 10 Mã-lực, giá rất hạ. Hỏi tại nhà báo. 5.936

Bán ô-tô « Salmson » 10 mã-lực, kiểu xe thượng-hạng. Còn mới. Thiệt là một dịp tốt. Hỏi tại nhà báo. 5.942

Muốn bán một cái xe ô-tô « Peugeot » 10 mã-lực, kiểu thượng hạng. Mới chạy có 12.000 km. máy móc rất tốt, vai bọc đệm rất mới. Rất nhiều đồ phụ.

Hỏi tại: 110, Jules Ferry, Hanoi. 5.946

Xe-đạp, xe mô-tô *(Vélos, motos)*

Vì đi xa muốn bán cái xe đạp hiệu « Peugeot » hỏi tại bản-quán, sáng 7 giờ đến 11 giờ; chiều 2 giờ đến 6 giờ. 5.941

Súng và chó săn *(Chasse)*

Muốn mua một khẩu súng săn « Verney Carron » calibre 20. Hỏi tại nhà-báo. 5.766

Sách vở *(Livres)*

Muốn mua một pho từ-vị cũ « NOUVEAU LAROUSSE *Illustré*. Đàng 7 quyển một pho. Hỏi tại số 20, Phố Tiên-Tsin, Hanoi. 5.767

Muốn mua một « collection Đăng-cổ tùng-báo. » Ai muốn bán hỏi tại nhà báo. 5.809

Muốn mua: *(On achète)*

Muốn mua tủ đựng quần-áo, tủ kính đựng sách vở, bàn giấy. Giá rẻ. Hỏi tại nhà-báo, 5.891

Tìm người làm *(Offres d'emplois)*

Tại Société Indochinoise Forestière et des Allumettes ở Benthuy cần dùng những thợ làm điện (Electriciens) thật giỏi. Ai có giấy chứng-chỉ riêng về nghề ấy thời cứ viết thơ hỏi tại đấy. 5949

Trường học *(Ecoles)*

Leçons de Latin — Anglais.
Leçons de Français, Mathématiques.
Préparation aux 5e, 4e et 3e A B du Lycée aux certificats et divers concours.
Prix convenable aux indigènes. Donner adresse, demander renseignements par lettre à P. D. no 22 Voie 9, Hanoi. 5.948

Lặt vặt *(Divers)*

Muốn đổi các thứ tem Đông-pháp lấy tem các nước. Ai có hỏi tại bản-quán. 5.808

MUỐN BÁN:

3 collimateurs; 1 grand niveau d'eau, 2 boussoles d'arpenteur; 1 mire.

Hỏi ông GRENÈS, ở số nhà 3, phố Jauréguiberry, Hanoi. 5.980

số 111

BẮC-TỐNG

Dương-gia-tướng

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

HỒI THỨ XLI

Lại nói chuyện Dương lực-lang thừa thắng thúc quân đuổi theo. Khi gần tới nơi, Trương-mãnh quay ngựa lại đánh.

Hai bên giao chiến chưa được mấy hợp thì *Trương-mãnh* bị *Dương* lực-lang đâm cho một ngọn giáo chết lăn ra đấy. Bao nhiêu quân *Liêu* cũng đều bị quân *Dương* lực-lang chém giết gần hết.

Bấy giờ quân *Dương-tôn bảo* cũng vừa tới nơi, liền cùng *Dương* lực-lang hợp binh làm một, đang bàn nhau thừa thế đuổi đánh thì gặp *Mộc dịch* phò mã (rể là *Dương-diên lăng*) một mình cưỡi ngựa lẫn đến.

Mộc dịch phò-mã bảo *Dương* lực-lang rằng:

— Em nên mau mau đem quân vào trong hang cứu lấy các vị đại-thần ra. Đại *Li châu* kia sắp nhiều tinh-binh, để ta phải trở về, rồi sẽ tây sơ ứng biến.

Dương lực-lang khen phải, mới thôi không đuổi theo quân *Liêu* nữa, quay vào trong hang để cứu các vị đại-thần. Bấy giờ *Hàn-quản-bật* nghe tin quân *Liêu* thua trận, thúc thì xuất ngựa chạy trốn, *Mạnh lương* thúc quân đuổi theo.

Khi đuổi tới nơi, *Mạnh lương* đánh cho một lưỡi búa, *Hàn-quản-bật* đứt đôi người ra mà chết. Bọn *Nhạc thăng* và *Tiêu tán* bỏ trong hang thừa thế xung đột tiến ra. Quân *Liêu* chết hại không biết bao nhiêu mà kể, thấy là cứu thoát được các vị đại-thần.

Lần ấy quân *Liêu* thua trận, kể cả quân bốn nước cộng thành mười hai vạn, đều bị tiêu diệt, thây chất như núi, máu chảy thành suối, lại bỏ lại các xe lương-thảo và các đồ khí giới rất nhiều.

Dương lực-lang thắng trận, thu quân về trại, ghi công các tướng vào trong sổ, và truyền lệnh cho quân đào-thủ đem những *Liêu* bắt được khi trước ra để hành hình bêu đầu ở ngoài viên môn.

Bát vương điện-hạ cùng các vị đại-thần đều tới lời khen ngợi *Dương* lực-lang mà rằng:

Nếu không nhờ có tướng-quân cứu viện thì chẳng những chúng tôi tính-mệnh khôn toàn, mà cả cơ nghiệp của thánh-thượng ta cũng có phần tổn-giảm vậy.

Dương lực-lang nói:

— Thánh-thượng thấy điện-hạ bị hãm, ngày đêm lo phiền, vậy sẽ sai *Hồ-diên-tán* tướng quân vượt ngàn tới báo cho quân giải phát tăng đem binh hỗn, cầm đầu chạy trốn.

Bát-vương điện-hạ nói:

— Trong khi chiến trận, tướng có quyền được chuyên quyết mệnh-lệnh. Nay *Tiêu* thái-hậu tới đó đã đẩy, ta nên thừa thắng kéo quân thẳng tới *U châu*, lấy được binh để chín châu đem về, đó là một cái cơ-hội hiếm có vậy.

Dương lực-lang nói:

— Điện hạ không nói thì chúng tôi cũng vừa toan bẩm tâu. Và xưa tôi là *Dương-diên-lăng* cũng có dặn tôi rằng đất *U-châu* hiện nay còn nhiều tinh-binh, anh tôi ở đấy sẽ làm nội-ứng, vậy ta nên tiếp binh đến đánh, quyết có thể thành-công.

Bát-vương điện-hạ nói:

— Đó là một việc trọng-yếu của triều-đình, ta cũng xin vui lòng mà theo lời.

Dương lực-lang truyền lệnh sai bọn *Nhạc thăng*, *Mạnh-lương* và *Tiêu tán* đem quân bản-bộ đi trước, *Bát-vương*, *Châu-muội* và *Dương tôn bảo* chia quân đi tiếp ứng, còn *Hồ-diên-tán* tướng quân thì làm chức giám-quân và hộ-vệ các vị đại-thần. Bọn *Nhạc-thăng*, *Mạnh lương* và *Tiêu tán* vâng lệnh, thúc thì đem quân thẳng đường tiến sang *U châu*.

Bấy giờ *Tiêu* thái-hậu chạy về đến *U châu*, bèn rầu rĩ sai cho xây lại, *Da luật-học-cổ* tâu rằng:

« *Thắng bại binh gia chi thường* », xin thái hậu chớ lo ngại. Hiện nay lương-thảo trong thành *U châu* này còn hơn mười vạn tinh binh mãnh-tướng cũng hàng mấy mươi vạn. Quân *Tống* rất vô thị thôi, nếu đem đến đây quấy nhiễu, ta sẽ đem quân ra, quyết một trận cũng mất, thắng bại cũng chưa biết chừng vậy.

Tiêu thái-hậu phán rằng:

— Vậy rồi ta nhờ cả quân bốn nước đến giúp mà quân *Tống* đánh cho một trận, chết hại rất hết, nay còn mong gì sự chiến-thắng nữa ru! Chi bằng dâng hiến đất hàng, để cứu cho trăm họ tránh khỏi những sự lầm than cực khổ.

Trương thừa tướng tâu rằng:

— Muôn tâu thái-hậu! Quân ta mới thua một trận, mà tất thái-hậu đã vội qua lo, khiến cho các tướng-sĩ tổn mất nhuệ khí. Nước *Đại-Liêu* ta từ *Tân-triều* tới nay. Trung-quốc vẫn phải có lòng e sợ, nay dẫu mới bị một trận cũng còn đủ sức lực mà hàng-sứ mất phương. Đợi khi quân *Tống* đến đây, thần-đẳng xin cùng nhau liều mình cố đánh, để báo lại cái thù trước.

Nói chưa dứt lời thì bỗng nghe báo *Mộc dịch* phò-mã đã về, *Tiêu* thái-hậu gọi vào mà hỏi rằng:

— Lòng ta xiết bao áy náy, chỉ lo quân *Tống* hết được phò-mã chẳng hay vì cớ chi mà phò mã về chậm như vậy?

Mộc-dịch phò-mã tâu rằng:

— Muôn tâu thái-hậu! Kẻ hạ-thần đáng tỉnh ở phía chính-tây, vậy hãm mười vị đại-thần bèn *Tống*. Đến khi nghe tin quân ta thua trận, vội đi tiếp ứng thì quân *Tống* tự trong hang xung-đột tiến ra. Bấy giờ xa-giá thái-hậu đã ngự xa rồi, kẻ hạ-thần còn cùng quân *Tống* giao-chiến, thành ra mới ở lại sau.

Tiêu thái-hậu nói:

— Thanh thế quân *Tống* hiện nay thế nào?

Mộc dịch phò-mã nói:

— Kẻ hạ-thần nghe tin quân *Tống* định tiến đánh *U châu*, vậy thái-hậu nên lưu ý phòng bị.

Bỗng có thám tử phi báo rằng:

— Muôn tâu thái-hậu! Quân *Tống* kéo đến đông như kiến cỏ, hiện nay đã vây tứ vung quanh ngoài thành hàng hai ba vòng, dám xin lượng trên định liệu.

Tiêu thái-hậu nghe báo, lết mặt có vẻ lo sợ. *Mộc dịch* phò-mã lại tâu rằng:

— Thái-hậu chớ phiền lòng! Kẻ hạ-thần xin cùng các tướng đem quân ra đánh đuổi quân *Tống*.

Tiêu thái-hậu nói:

Các ngươi ra trận, nên lưu tâm cẩn-thận, chớ có xông-xáo.

Mộc-dịch phò-mã vâng mệnh lui ra. Lại nói chuyện *Trang* lệnh-công ở *Hà-đông* có người con gái tên gọi *Trăng-dương-nữ*, vì năng sinh vào ngày mồng chín tháng chín, cho nên mới đặt cái tên ấy.

Trăng dương-nữ từ thuở nhỏ vẫn người võ-dũng. Và lại tính-tình võ-nghệ, đã có hứa hôn với bọn kết duyên với *Dương* lực-lang, sau vì binh-đao rối loạn, thành ra việc ấy lại thôi. Khi nghe tin mới vị đại-thần bị vây, *Trăng dương-nữ* đem quân đến cứu, định nhân dịp để tìm vào cả.

Trăng dương-nữ đang đem quân đi thì bỗng nghe báo *Dương* lực-lang đã thắng được quân *Liêu*, lại đem quân tới vây thành *U châu* mà chưa phá vỡ. *Trăng dương-nữ* nghe tin ấy, vùng-rỡ hỏ sau mới x-lí!

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt có kim
có chất lân-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

Cải-lương
Hí-viện
RẠP HÁT MỚI
42, Phố Hàng Bạc, Hanoi

Cuộc hát Hội-chợ
Thu nửa tiền
Bản viện đã chọn 13 tích HÁT CHÈO CẢI-LƯƠNG và 2 tích HÁT CHÈO CỔ HAY và BUỒN CƯỜI NHỨT NHẤT, diễn trong những ngày Hội-chợ (từ 28 Novembre đến 12 Décembre 926) để hiến các qui-khách các tỉnh về xem Hội-chợ.

sắp sửa diễn
NỮ TÚ TÀI
Hát chèo cải-lương
Soạn giả: Nguyễn-đình-Nghị

Tối thứ ba 23 Novembre
HẠNH NGUYÊN CỐNG-HỒ
Đào Tứu đóng vai Hạnh-Nguyên

Tối thứ tư 24 Novembre
NGỌN LỬA BA SINH
(Sự tích Đặng-Xuân)
Có vai thợ Hoạn ra trò từ đầu đến cuối.

Tối thứ năm và tối thứ sáu
25 và 26 Novembre
NỮ-TÚ-TÀI
Hát chèo cải-lương
Diễn lần thứ nhất
Nguyễn-đình-Nghị soạn
Soạn giả chính là nhà soạn những vở hát hátTrận cười» vàaOan bà-thị-Kính» mà đã được nhiều qui khách ban khen. Ba chữ « Nữ-tú-tài » chắc các ngài cũng đã rõ cho là tích hát có văn-chương ý vị, mà lại trích theo câu chuyện, chắc các ngài được vừa lòng. Bàn tay nàng mây quả bóng, Thuyền quyên có một anh hùng không hai. Có nhiều tình tứ, quấn nào cũng vui, câu nào cũng nhĩ Mời các quý-khách chiếu cố.
Có bán vé từ tối thứ tư và buổi trưa thứ năm.

Máy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt
Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.
Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.
Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.
Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.
Bản hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói xin trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà ra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc
COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lacaze
có bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kê-nghiệp
59, Rue Paul-Bert, Hanoi 3052

MUỐN BÁN RẺ !!
Vì cửa hàng sắp giọn lại phố hàng Đường, số 45, nên muốn bán rẻ :
Tủ sắt đựng bạc.
Tủ lim bày hàng.
Và các hàng dạ laine, vv..
Chỉ bán từ mồng 10 đến 20 Novembre 1926 mà thôi.
Nên đến xem ngay.
NAM-THỊNH
6, Rue des Cantonnais, Hanoi.

SAN-NHIÊN-ĐAI
Bôn tối hát chèo cổ đặc biệt là :
Tối thứ ba, tối thứ tư, tối thứ năm và tối thứ sáu
23, 24 25 và 26 Novembre 1926
Có nhiều qui-khách ngỏ ý cùng bản rạp muốn xem diễn mấy tối hát chèo cổ, vì tối chèo cổ là một tối hát riêng của xứ Bắc-kỳ ta, có nhiều câu hát rất hay và nhiều giọng hát rất êm ái rịu ràng.
Vậy bản rạp xin theo ý các qui-khách chọn những tích chèo cổ rất hay và rất vui trò để hiến các qui-khách mấy tối hát đặc biệt là ;
Tối thứ ba 23 Novembre 1926
KIM-VÂN-KIỀU
(Hồi thứ I)
Cũng cần phải nói các qui-khách cũng đã biết sự tích và giá-trị của truyện Kiều là thế nào rồi. Chỉ xin nói rằng : hồi này rất hay và vui trò. (Diễn từ hồi đi thanh-minh cho đến lúc Kim-Trọng từ biệt Kiều để về hộ tang).
Tối thứ tư 24 Novembre 1926
QUAN-ÂM THỊ KÍNH
Tích hát này rất hay. Có cảnh làm chay rất vui và ngoạn mục, có toàn những các đào và kép ra đông các phe tượng.
Tối thứ năm 25 Novembre 1926
TẠP KỊCH PHA HÀI-KỊCH
1° HẠNH-NGUYÊN CỐNG-HỒ
Cảnh Trùng-đài)
2° PHAN TRẦN
(Phan-sinh ốm tương-tư)
3° CHU MÃI-THẦN
(Cảnh Tuần-tỷ)
4° HÀNG MÃ THUA BẠC
(Đại Hài kịch)
Bốn tích này rất hay và rất vui, có đủ các vai khôi hài như ; vai ông Lang, thầy bói, tuần tỷ, thợ-mã và thầy-cúng không ai nhịn cười được.
Tối thứ sáu 26 Novembre 1926
KIM NHAM
Tích hát này cảnh nào cũng vui. Có vai cô-đông và thầy bèo ra bông ỏn và có vai đào hát giọng điệu rất hay và diễn bộ già điên rất khéo. Cảnh cuối cùng có lập đàn khai-phương, phá-ngục.
Trong bốn tối hát đặc biệt này có hát đủ các lối đủ các giọng chèo cổ và tối nào cũng có bán vé từ mấy hôm trước. Xin mời các qui-khách lấy vé trước kẻo hết chỗ.
3046

GRAND ARRIVAGE !!!
Lits Hongkong (piliers carrés) en cuivre doré et tous accessoires pour literie.
Glaces biseautées et unies toutes dimensions et formes — pour ameublement — Grand choix de Baguettes Dorées pour encadrement et tenture.
TRỊNH-XUÂN-NGHĨA.
7 Rue du Chanvre Hanoi — Tél. n. 250.

Tuồng Kinh !
TRUNG-KỲ DIỄN-CỔ
GRANDE TROUPE DE THÉÂTRE HUÉEN
Tournée artistique de la Capital
Ban hát Tuồng Kinh chúng tôi xin có lời kính cáo các nhà ham mộ cổ-kịch biết cho rằng : chúng tôi không nài lỗn phí, đường xa xôi ra đến Hà-thành hết lòng hiến qui-khách những cuộc diễn-kịch theo lối Kinh, vai nào vở ấy, tuồng học rất kỹ, câu dặt rất hay, bộ điệu khuôn phép, ý chỉ rõ ràng, qui-khách sẽ nhận cái hay ở trong nghề diễn-kịch nước nhà vẫn có một cái văn-chương riêng vậy.
Bắt đầu khai-diễn tại rạp chớp ảnh hàng Quạt
Tối thứ năm 25 Novembre
1 NỮ NHẠC MÚA BÀI BÔNG, CHÚC THỌ
2 TAM NỮ ĐỒ-VƯƠNG (độ tam)
(Thứ tuồng này có vai lão Tạ-ngọc-Lân bộ diện rất hay, của đào thu có vai Phương-Cơ hát bài điệu nhiều điệu rất khó).
Tối thứ sáu 26 Novembre 1926
diễn hai tích :
1· NGŨ HỔ BÌNH LIÊU
THOẠI BA NIÊU CHỒNG
(Có vai đào đóng vai Địch-Thanh rất hay. Vở tuồng này đã nổi tiếng khắp Trung-kỳ, là văn-chương tuyệt cú).
2· SƠN-HẬU ĐỆ NHỊ
Tuồng-Cổ — Vai nào cũng vai ấy.
Trong lúc Entr'acte sẽ có ca Huế rất hay
Chủ nhân kính-cáo

Agents d'Assurances en Europe
L. MAYENCE & Cie
6, Rue Tronchet PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill LONDRES

NHÀ BÁ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urojormine
Giá 1$30 một hộp

TÔ-HỒNG-ANH
HIỆU MAY QUAN ÁO TÂY
Đường Francis Garnier, số 1 (trông ra hồ Hoàn-kiếm)
Các hàng mới ở Tây sang : Hàng demi saison : tropical các mùi, gabardine các mùi, serge trắng giọc xanh và serge trắng giọc đen, alpaga sám và đen.
Hàng rét : laine fantaisie đủ các mùi, serge mùi tam giang, đen và serge marron multicolore.
Hàng may pardessus : ratine noir, marron clair, marron foncé và ratine multicolore, vân vân.....
Các qui-khách muốn mua xin đến chọn ngay từ bây giờ. 3060

POSTES RECETTE AUXILIAIRE HANOI B.
Sở Bưu-điện phố hàng Bồ Hanoi
Hòm bỏ thơ của sở giây thép phố hàng Bồ mỗi ngày 7 chuyến lấy thơ. Những thơ từ bỏ vào hộp ấy sẽ được đi rất nhanh chóng.
Ở đây có bán cả các thứ tem, giấy tín chỉ, nhận thơ recommandée, bán và phát những Mandat Tây và Mandat Đông-pháp.
Các ngài có cần nói điều gì xin cứ đến đấy lúc nào cũng có người chực tiếp.

Diễn thuyết. — Hồi 10 giờ sáng hôm chủ nhật 21 novembre tại làng Cầu-cỗ huyện Phong-doanh đã có ông Nguyễn-văn-Tuân diễn thuyết về nhà hội-đồng họp nên kỳ diễn thuyết này lại thiết lập ở nhà trạng.
Phòng diễn văn lập ngay từ lớp nhất bầy biện rất trật-tự. Ba hồi trống vừa rét thì lũ lượt các hạng thứ, các ông hội-đồng cải lương các nam nữ học sinh đến trường đông như kiến. Lần này có nhiều các ông giáo các tràng ở hạt Phong-doanh cùng nhiều các giáo chức các nơi và ở tỉnh Lỵ Ninh-bình cũng đến dự thính đông lắm. Nhà trạng không đủ chỗ len chân.
M. Nguyễn-văn-Tuân trường giáo tràng Cầu-cỗ bước lên diễn đàn từ 10 giờ đến 11 giờ 20 phút thì xong ;
Lúc tan cuộc diễn thuyết có một rải ông chánh hương-hội ở hạt khác có mời M. Tuân sang bàn hạt các ông diễn thuyết, nhưng ông Tuân chưa dám nhận lời còn chờ xin phép đã.
Nói tóm lại thì cuộc diễn thuyết tốt là một cách học giản tiếp tưởng các ông trong bàng xã đi nghe cũng nên để vào lỗ tai không thì thực là vô ích quá.

X. Lai cảo

Rắn to lạ. — Vì mấy hôm nay giờ giới nắn có một con rắn to lạ, to bằng cổ chân, dài lính ba thước tây ra sân trường nằm phơi nắng bay ra ngắm cảnh nhà trường. Đang khi ngóc cổ lên cao một thước tây, thì bị M. Tuân bắn một phát lên suốt qua gáy. Rắn ta lăn lộn làm ghê lắm, máu chảy ra te loe, dẫn dần hết nước lại bị một phát bắn giọc vào miệng xiên qua cổ. Bấy giờ một người tát nước lấy cán gầu đập ba cái thì chết.
Hiện xác con rắn ấy treo ở nhà trường Cầu-cỗ.

KIẾN AN

Ngộ-sát. — Hôm mới rồi đây, ở tỉnh Kiến-an có xảy ra một việc án-mạng rất đỗi thương-tâm chẳng qua cũng là quá giận mất khôn, nên chi để thiệt mất một mạng đứa bé.
Số là có một đứa bé lên bảy, lên làm đến trước cửa một hiệu hàng tấm kia nghịch ngợm những hàng bầy ở cửa. Người chủ hiệu có mắng và có đánh nó mấy cái tát, song gặp phải đứa trẻ mang gan nó vênh cái lỗi, vừa chạy. Người làm ở đấy thấy vậy tức mình chạy ra đuổi đứa bé ra, đá nó một cái. Chẳng may phải chỗ hiểm nó ngã ngay ra đấy, song chưa chết ngay, mấy hôm sau mới chết. Đáng lẽ thay kẻ vì phu kia, vì quá giận một lúc mà giết mất mạng người đi đến nỗi khôi hài như ; vai ông Lang, thầy bói, tuần tỷ, thợ-mã và thầy-cúng không ai nhịn cười được.
Tối thứ sáu 26 Novembre 1926
KIM NHAM
Tích hát này cảnh nào cũng vui. Có vai cô-đông và thầy bèo ra bông ỏn và có vai đào hát giọng điệu rất hay và diễn bộ già điên rất khéo. Cảnh cuối cùng có lập đàn khai-phương, phá-ngục.
Trong bốn tối hát đặc biệt này có hát đủ các lối đủ các giọng chèo cổ và tối nào cũng có bán vé từ mấy hôm trước. Xin mời các qui-khách lấy vé trước kẻo hết chỗ.
3046

Vô ý hay cũng ác-nghiệp. — Hôm 17 novembre vừa rồi ở làng Cầu-trung thuộc huyện An-lão có xảy ra một việc đáng thương tâm. Chẳng biết vì ngộ sát hay vì vô-ý và để thiệt một mạng đứa trẻ lên hai, nên chi ông huyện sở-tại còn đương khám xét kỹ lưỡng lắm đến chiều hôm ngày 18 11 còn chưa cho chôn.
Nguyên một nhà kia hai vợ chồng đi làm cả, để mấy đứa con ở nhà, đứa lên trông đứa bé thông biết vì vô ý tứ nào mà để đứa bé lên hai ngã xuống ao mà không biết. Mãi đến khi bố mẹ về không thấy con mới đổ đi tìm thì than ôi ! Chỉ còn thấy xác ở dưới ao ! Ngay lúc bấy giờ có đi trình quan song mãi sớm hôm 18 quan mới phái thầy lục sự về làm biên bản song không biết quan còn nghĩ là an mạng gì chăng, nên chưa cho chôn ngay. Một đứa bé lên hai đã làm gì nên tội mà đã phải bị kẻ khác giết hay sao, song cứ lấy lý mà xét, đã không phải là án mạng thì nhẽ quan đã cho chôn rồi, chứ còn đâu lề đứa hài nhi phải phơi mình mãi đó, khiến cho vợ chồng nhà kia mỗi lúc trông thấy con mà như dao cắt ruột. Nếu giả là án mạng thật chăng, vì cái thù cha mà cần con, tưởng cũng chẳng thiếu gì loài. Sau có tin gì sẽ đăng tiếp.

THÁI-NGUYÊN

Cướp. — Hôm 29 octobre vừa rồi, hồi 7 giờ tối, nhà người cai làm mỏ ở làng Cầm tên là Ng-văn-Long còn đương ngồi cửa, có một toán cướp chừng 10 đứa có bắn khẩu súng kép và dao gậy, thừa cơ sấn vào đánh và chém M. Long một nhát vào đầu bị đau lắm, rồi chúng trói lại, lại đánh trói cả người nhà nữa, và chúng lại bắn súng, hàng phố không ai dám đến cứu. Chúng cướp và phá một cái tủ đựng, một cái tủ hàng, và chúng cướp lấy những đồ vật và tiền bạc, trị giá đến một số khá to.
Sau khi ấy sự tình đã trình quan đến và quan huyện sở tại. Hiện còn đương đó xét chưa ra.

HÀ-ĐÔNG

Thuốc phiện lậu. — Hôm phiên chợ 15 tháng 10 ta vừa rồi, một người đàn-bà tên là Ng-thị-Nhàn, 23 tuổi, người làng Thanh-liệt, huyện Thanh-trì, ra chợ bán cau ; sịch gặp người đội xếp, tên là Dương-văn-Châu qua đấy thì người đàn-bà ấy ra ý bối rối giấu giếm. Người đội-xếp nghi-tình, bèn bắt mở thúng ra xem, thì thấy có hai cái lọ đựng thuốc phiện lậu, cân được 726 grammes. Người đội-xếp hỏi thì kỳ thấy người đàn bà ấy còn cãi là lọ mật. Sau biết không thể cãi liều được, mới đành chịu bắt giải vào sở Sen-đầm. Hỏi thì Thị-Nhàn khai rằng thuốc phiện ấy là của một người tên là Tạ-trải-Biên người làng thị-trì thị đem về quê hộ, nhưng thị còn phải bán cau, nên mới đem luôn ra chợ một thể, thành thử bị hết. Vậy Thị-Nhàn nay đã phải giải ra Hanoi giao cho sở Thương-chính.

HƯNG-YÊN

Cướp lớn. — Tại làng Đào nhuận, tổng Yên-vinh, phủ Khoái-châu hồi 9 giờ đêm hôm 13 tháng 10 ta vừa rồi, có hơn 40 người ở làng khác, đã cả khí giới như là trường gậy, thiết-lĩnh, đến cướp lúa đồng làng ấy. Tuần phiên hô hoán dân làng ra ứng cứu, nhưng quá bất địch chúng, phải một người bị thương nhẹ, hai người bị thương nặng, có hết được hai ngạn thường, hai cái gậy. Nguy lắm hầy giờ dân làng có phi báo ở phủ, ông phủ có phái ông trợ về khám, bắt được quả tang sáu tên ở làng Nam-hòa là làng tiếp giáp với làng ấy. Ông trợ đã lập biên bản, bắt cả tang phạm tang phạm mọi người giải đem về phủ. Chưa rõ xét xử ra sao.

QUẢNG YÊN

Cướp. — Đêm 18 rạng ngày 19 có một toán cướp mang toàn gậy và tay-tươe đi bốn chiếc thuyền đến gần nhà ở ruộng của một người tên là N. ô-đình-Chiêu. Sở sen-đầm được tin báo liền đến khám xét thì bắt được mười đứa.

BÁO-CÁO VIỆC-RIÊNG
Lời bá cáo
Tôi tên tôi là Lê-hữu-Huệ, 35 tuổi buôn-bán ở Hanoi, phố hàng Mành số nhà 26 (Rue de la Saumure), có lời bá-cáo để các ông, các bà được biết rằng tôi có thân-mẫu tôi tên là Trịnh-thị-Thuận, năm nay 76 tuổi, đã già yếu lẫn lộn, hễ có vay mượn tiền bạc hay của cải gì tức một đồng bạc gì thương, mà không có chữ ký của tôi thì tôi không nhận.
Nay kính
Lê-hữu-Huệ.

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc
Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.
Giá tiền : 1$30
Pommade Ribal
Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, trẻ các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.
Gia tiền : 0$80
Bán tại hiệu Bào-chế
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
3069

NHÂN DIỆP BẠC CAO
Không dán có hàng rẻ bằng
Hiệu tôi vừa mới nhận được ở bên Tây gửi sang những mẫu hàng sau này : Giấy gai rộng 90 phân tây, giống in các thứ Zan gar Rạp Xanh, rạp Tim, bao cả bao mới, đều có cả. Hiệu tôi lại có bán các thứ : Nước Hoa, Sáp Thơm và Dầu Mỡ hiệu « EDAC ». Nhân dịp giá tiền hạ xảy ra, cho nên tôi mua được những thứ hàng trên này rẻ lắm. Bé giá bằng giờ mấy tháng trước, thì nhẽ đáng bạc ba tờ, 3$, vậy hai giờ được bao nhiêu tôi xin biếu các qui-khách hết cả. Qui-khách chiếu cố đến mua hàng ở hiệu tôi sẽ biết cho là sự thực, chứng tỏ mua ngay, bảo cũ đẹp mắt chính là cái biết mà những mẫu hàng trên này bán chạy lắm. Kính cáo
Số 9-11-1925. M. Rue des Pavillons-Noirs số 91, chợ Hàng Da-Mây) Hanoi

LỆ ĐỔI CHỖ Ở
Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho báo quán cái giấy quán báo, chữa lại tên nhà thì hiển rõ rằng vào đấy, và gửi theo hai báo (5 & 20) bằng tem nắng được) để chữa giấy quán khác.
Nhỏ ai không gửi giấy theo thì số báo quán sau có được phát hay không.

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chữ không sai có mấy thứ thuốc không ai có thể tin được!
Các thứ rượu bổ càng ngày càng thấy nhiều mãi ra, nhưng xét ra thì chỉ có thứ « Tonique Tonkinois » là có giá-trị hơn cả vì rượu ấy bao giờ làm cũng rất là cẩn-thận, đã từng được sắc chỉ của quốc-vương Đại-nam và Ai-lao ban khen.
Vậy như thế, thì các ngài cũng chỉ nên dùng thứ rượu ấy và nên nhớ kỹ lấy cái dấu hiệu của thứ rượu ấy.
Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, chỗ nên người bản-xứ già, trẻ đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! Giá bán rất rẻ : 2$25 một chai lớn ; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, từng theo nhiều ít.
Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình ki-dị làm lệ mất thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ.
Bào-chế MONTÈS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI
Xin xem kỹ các báo thuốc ở trong thứ tư tới

Tại hiệu CHARMEUSE
Phố Liên-trì, số 43, Hà-nội
(Cuối đường hàng Kèn, bên tay phải, sau Hội-chợ)
CÓ BÁN :
Các thứ mũ dàn-ông, dàn-bà, trẻ-con ; — tất tay, khăn ; — áo dàn-bà, con-gái ; — tạp hóa ; — giầy dàn-ông ; — khăn bàn, khăn ăn, khăn mặt, khăn tắm, khăn giải giường ; — áo sơ-mi đi lễ, người-lớn, trẻ-con, áo-ngủ ; — đồ chơi, vân vân.
Vừa mới sang : bérêts Casqué. — Sắp sang : cravates đẹp — áo sơ-mi hoa — giầy dạ đi trong nhà — tất chân — đồ chơi, vân vân.
Hiệu « CHARMEUSE » BÁN THEO GIÁ QUAN THIỀN TÂY RẤT RẺ.
3084

KỲ THỰC KHÔNG RỒ
Bác-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đòi hỏi báo-quán, thì cho biết cái tờ in ở từ giấy gói báo, hoặc là gửi cho báo-quán cái giấy quán ấy, để cho người làm đỡ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay kỹ-lưỡng yêu tắt, hoặc thân quá, không cho đọc được, thành ra nhiều khi báo-quán không biết ai mà trả lời.

Binh ghẻ chốc

Thuốc thoa

FLORENTINE

LẮC, NGỨA, DA TRẦY KHÔ, NỨT, GHẺ, cùng bất kỳ bịnh chứng nào người ta thoa thì trị tuyệt một cách hay, nhớ

Các ông dùng thử một lần, coi có quả thuốc thiệt hiệu nghiệm vậy chăng. Cổ cùng người đã chứng chắc hay thật ! Cùng các nhà thuốc đã tại nơi : 52, R. de Grenelle PARIS

Thuốc dán FLORENTINE

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là :

Cachets du Docteur Rascol

0$50 một ống 20 cachets

3001

MANE-KHUNE

FABRICATION CHAUSSETTES, BAS ET TRICOT EN FIL ET COTON DE TOUS GENRES

VENTE EN GROS ET DÉTAIL

N° 69, Rue Chinoise, N° 69

HAIPHONG (o r k n)

TELEPHONE N° 409

Bản-hiệu dệt bít-tất dài ngắn và áo tricot bằng chỉ fil và các bít-tất lớn nhỏ cũng có, xin các quí-khách quá bộ đến mua thì tôi lấy làm ân-hạnh vô cùng.

Đại-lý : WA-TCHONG

118, Rue des Voiles, Hanoi

TELEPHONE N° 531

Rắc thuốc bột

SUDOL

thì tức khắc tuyệt nọc RÔM-SÀY

Lúc đang ngứa ngáy khó chịu được rắc thuốc Sudel thì thấy dễ chịu lạ thường, mà sau rôm-sảy không mọc lên được nữa.

Thuốc này quý vô cùng, mà giá lại rẻ.

Một hộp lớn : 0$50

Bán tại hiệu Bào-chế CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI 3002

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, thổ tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1$40

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài quyền báo biết rằng : tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho : bổ không có tiền rồi cho giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mùng một tháng tây trở đi cho ron

Mụn - Sang độc Lát - Gãi trầy da Đau gân - Nhức nhối Nhức gân cốt

Sưng mình Nhức gân Vì máu sanh ghẻ chốc

CHO ĐƯỢC HỦY TUYỆT CÁC SỰ ĐAU ĐỚN NHỨC NHỐI

Nếu mà phải chịu các sự đau đớn khốn cực, ngoại trừ các bịnh đau ngoài da, thì là bịnh sưng gân, đau gân cốt, đau và sưng trong tử cung, đau mấy cái lắt léo, nhiều khi nó đau nhức thấu lên trên đầu, dưới chân thì sanh ung độc, chảy máu, chảy mủ, chảy nước vàng.

Những bịnh khốn khổ ấy cũng bởi huyết hư mà sanh ra.

Bởi vậy muốn hủy tuyệt muôn ngàn sự tai hại ấy, bịnh hoạn ấy thì phải tìm biết tại nơi máu huyết mà sanh ra.

Thuốc *DÉPURATIF RICHELET* thì lành cho huyết trở nên tốt, nhiều ông danh sư đại tài đều rập một tiếng mà chứng rằng : thuốc *DÉPURATIF RICHELET* là một thứ thuốc hiệu nghiệm mới tìm để khử trừ các chứng bịnh vì máu huyết, nó làm cho trở nên tinh khiết.

Mấy nhà thuốc đều có bán, chỗ trữ tại nhà thuốc chánh của ông L. Solirène ở ngang nhà hát tây, Sài-gòn.

Nếu rốt mà bổ thì gởi ngay qua hàng cái Laboratoire de L. RICHELET de Sedan, 6 Rue de Belfort, BAYONNE (Basses Pyrénées).

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trừ những bịnh : Nóng lạnh, số mũi, rêm mình các chứng rét cắt. Nhức đầu, nhức ốc, nhức răng đau mình, đau mỏy, đau lưng Nhức gân cốt, trật cổ.

có bán cùng trong các nhà bán thuốc

Phải đòi lấy cho đặng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu nghiệm

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rào phổi, làm cho hay ho nặt.

ẤY LÀ :

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BỔ 1$40

3001

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường Không sót

Dễ lâu không hỏng Rẻ tiền

Giá một lọ có ống nhỏ rọt . . . . . 0$90

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI :

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

UỐNG RƯỢU QUINQUINA

飲之強健益壽延年

PHẢI TÌM THỨ HIỆU CON VOI

(Quinquina Edouard Dubonnet & Labussière)

Thứ ấy mới bổ

Rất thơm ngon !

Bán tại : L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoi, Nam-định, Bến thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saigon, Phnom-Penh.

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI :

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả : Victor Hugo

Dịch-giả : Nguyễn-văn-Vĩnh

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN : Phần thứ nhất, quyển thứ 1, mỗi quyển . . . $ 50

— — 2, — . 0 45

— — 3-4, — . 0.85

— — 5-6, — . 0.45

— — 7-8, — . 0.65

Phần thứ hai, quyển thứ 1, . . . 0.45

Tiền cước gửi Recommandé, mỗi quyển. 0.20

— có 6 quyển gộp làm một. 0.60

Quyển thứ ba và thứ tư, phần thứ nhất đóng nhập một.

— năm — sáu —

— bảy — tám —

CẢ NĂM CÓ MỘT LẦN

Kỳ Hội-chợ năm nay bản-hiệu cũng có dự cuộc.

Bản-hiệu có đủ các thứ *DA* để làm *GIẦY, VA-LÍT, MALLETTES, HÒM DA, YÊN NGỰA* cùng *CÁC THỨ HÀNG* bằng da khác nữa.

Xin các quý khách quá bộ tới xem mới rõ cho là nghệ của bản-hiệu chuyên-chế

Bản-hiệu xin tính *GIÁ ĐẶC BIỆT* để thỉnh các quý-khách chiếu-cố được lâu giải cho hai chữ công-nghệ của bản-hiệu thêm thịnh-đạt thì bản-hiệu rất cảm tạ.

Mua buôn xin tính giá riêng.

GIANG-THỊNH

Hanoi: 1, Rue Jules Ferry. — Nam-định : 27 Rue Carreau.

Foire de Hanoi 1926.

Série 1 n° 1.

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE :

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3014

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng :

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đề tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường.

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là : Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán : 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào chế CHASSAGNE

9, Rue Paul Bert, Hanoi

3007

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc :

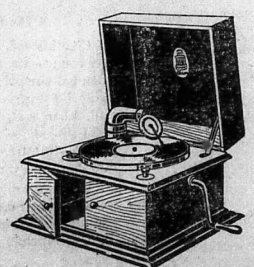
Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính nóng mấy đọt.

Giá tiền 0$90

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

MÁY NÓI « ODÉON »

Hòm gỗ sơn, cái bàn dùng được hai việc, dùng đĩa chạy saphirs hay đĩa chạy ghim cũng được cả. Máy tốt mà êm.

35$ và 25$

Có nhiều đĩa hai mặt.

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

VÈV ĐÉN ĐÓ MÀ HỎI :

ZHO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dàn bà ở cữ . . . . . Một litre :* 2$40

Trước khi ăn cơm nắng một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai :* 1,25

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai :* 1,25

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOB NE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm . . . . . Một chai :* 1,25

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai :* 0,80

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3045

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte

VỚI 5 QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Đúng 15 quan tôi đến nói về sau đồng làm 10 tháng mỗi tháng 30 quan, theo như luật ngày 21 mars 1905 chiết 15 chiếc chiếu cho người mua.

Theo đúng số của thì qui-khách nhận ngay được một số vé được dự ngay cuộc rút số kỳ sau của thì số mình được trong thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trong thì được cầu tới 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là vé sau cũng được hoàn lại 405 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Một kỳ rút số có sáu người lại nhận được bốn bề không số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ rút số vào những ngày :

15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc rút số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Pepère, MARSEILLE (France)

3048 d

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn

Le Gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)